

Släktbok med hjälp av Disgen m.m.

Brage Lundström, Västerås

En släktbok kan göras på olika sätt.

- Det vanligaste är att man presenterar sina egna anor.
- Vanligt är också att man presenterar en släkt från en "stamfader" eller en "stammödrer", dvs gör en stamtavla med alla kända ättlingar till denna person.
- En mycket vanlig presentation är "byaböcker" där en orts historia redovisas. I den redovisas alla familjer som funnits i byn. Antalet sådana hemsidor ökar också.

För en enskild person kan man utgå från ansedlar och rita en antavla. Idag är det vanligaste att man har sitt material i ett släktforskarprogram. Det finns ett stort antal program för att registrera sin släktforskning. Ett av det mest spridda i Sverige är Disgen som är utvecklat av DIS - Föreningen för datorhjälp i släktforskningen.

Denna handledning är baserad på Disgen som har olika funktioner för att göra en intressant redovisning. DIS har en väl utbyggd organisation för att hjälpa användare av programmet, vilka benämns "faddrar".

En viktig del i denna handledning är Disgens kartfunktion. Men även funktionen att presentera olika generationer i form av "boxar" är ett viktigt inslag.

Underlag eller källor

1. Disgen och sitt släktforskningsmaterial.
2. Fotografier.
3. Lantmäteriet - www.lantmateriet.se - och dess Historiska kartor. (ev. även Riksarkivets kartor)
4. Kartor från "Hitta.se" / "Eniro" / "Google Maps"
5. Landskapshandlingarna 1539 - 1640. (Svar)
6. Boskapsskattelängder 1630 - 1636. (Svar)
7. Mantalslängder 1642 - 1820. (Svar)
8. Älvsborgs lösen 1571. (Svar)

Exempel på "Släktbok"

Anders Lehto 40 År

11 oktober 2011

Namnet Anders har jubileum bland sina närmaste anförder.
Far Börje Anders Lehto, **farfar** Anders Lehto, **morfar** far Anders Vilhelm Strömbäck. Men även **svärfar** Per Anders Göran Forslund.

Anders är ett nordiskt, företrädesvis svenskt mansnamn. Namnet är en form av *Andreas*, som i sin tur är ett smeknamn för många namn som börjar på *Andr*o, som betyder mänskliga eller man.

Formen Anders är tidigast känd från 1378 och blev snart ett mycket vanligt namn i det svenska bondesamhället. Vid mitten av 1900-talet blev namnet ett modenam och är idag ett av de vanligaste namnen i Sverige.

Andersmäss användes före som benämning på den mässa som hölls i kyrkorna till minne av aposteln Andreas. Dagen har inom folkloren använts för att spå vädret inför den kommande julhelgen: "Om Anders braskar (är kall) skall julen slaska" och tvärtom.

Den 31 december 2009 fanns det totalt 192 654 personer i Sverige med namnet Anders, varav 82 668 med det som tilltalsnamn. Namnsdag: 30 november.
Källa Wikipedia.

Börje och Doris gav sonen en släktbok på 40-årsdagen. Antavla i tabellform är 119 sidor. Populärpresentationen med anförder i boxar, foton, kartor m.m. i färg på 39 sidor.

Exempel på "Släktbok"

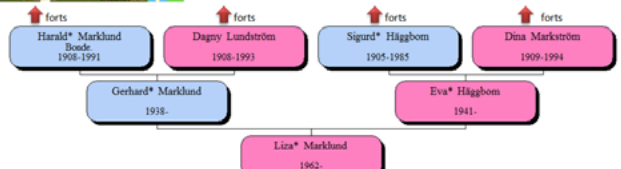

Liza Markklunds "Släktbok"

Deckarförfattaren **Liza Markklund** är född i Pålmark, en by i Norrfjärdens församling, Piteå kommun. Till Piteå är det ca 3 mil och Luleå ca 4 mil.

Lizas far är Gerhard Markklund, född 1938, några km norr om Lizas födelsegård. Mor är Eva Häggbom, född 1941, ytterligare ca 1 mil norrut efter Alterälven.

Älven ligger ett 100-tal meter väster om och nedanför Lizas och hennes fars föräldrahem. An har sitt källflöde öster om Älvsbyn (Piteåälven) och mynnar i Bottenviken. An utgör gräns mellan byarna Håkansön och Kopparnäs, vid europaväg 4. (E 4:an)

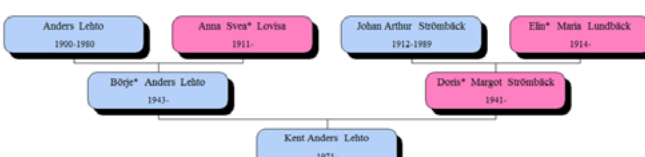
Inför TV-inspelningen av "Vem tror Du att Du är" med Liza Markklund gjorde jag denna. Antavlan var på 311 sidor (många gemensamma anor) och övrigt på 77 sidor.

Börje är född i Kuivakangas, Övertorneå, i det bördiga Tornedalen. Så är även farfar Anders Lehto (dä) och farfars far Johan Isaksson Lehto. Farfars farfar Isak Isaksson Lehto är född i Ruskola, Övertorneå.

Doris är född i Luleå, uppvuxen i Sören, vid Bottenviken. Morfar Johan Artur Strömbäck och morfars far Anders Vilhelm samt ytterligare fem generationer på manssidan är födda och levde i Sören.

På bilden syns

- Gerhard Persson Markklund född 1822 på Porsnäs 12 i Pålmark. Han dör 1893 varför fotoför vara taget ca 1890.
- Greta Johanna Eriksdotter Akerlund född 1830 på Nybyn 6.

I äktenskapet föddes 10 barn varav 2 flickor.

Persson Markklund, Gerhard Född 1822-09-27. Död 1893-03-27. Skeppare, Bonde.	
Gift 1854-10-12.	Eriksdotter Åk. Greta 1830-1854-▲
Markklund, Sara Johanna 1854-1949 ▶	
Markklund, Maria Magdalena Född 1857-03-02. ▶	
Markklund, Erik Född 1859-03-25. Dod 1859-04-09.	
Markklund, Erik Född 1860-08-07. Dod 1878-11-05.	
Markklund, Peter Född 1862-12-09. Dod 1865-01-11.	
Markklund, Peter Anton Född 1865-04-05. Dod 1935-11-23. ▶	
Markklund, Gerhard Född 1867-12-01. Dod 1888-03-22.	
Markklund, Nils Jacob Född 1870-07-25. Dod 1957-02-03. ▶	
Markklund, Lars Johan Född 1873-01-22.	
Markklund, Oskar Född 1876-11-20. Dod 1887-10-26.	

På Dis-Bergslagens hemsida www.dis-bergslagen.se kan du få hjälp med ett antal handledningar i Disgen och andra viktiga aktiviteter omkring dataanvändning och mycket annat.

Handledningar

Under denna meny finns undermenyer för Disgen 8.2 backupfiler och Disgen 2016 backupfiler (se ”rullgardinen”).

Enkel antavla 3 generationer för barn (Gun Utterström 2015)

- Handledning antavla för barn
- Antavla grafisk form för barn

Tips och trix i Windows (Göran Thomasson 2014-02)

Nya utskriftsinställningar 2014-02 (Gun Utterström 2014-02)

Gör ett fotokollage (2013)

Äldre handledningar:

Gör ett Disbyt-utdrag (2002)

Gedcom-export och import (2002)

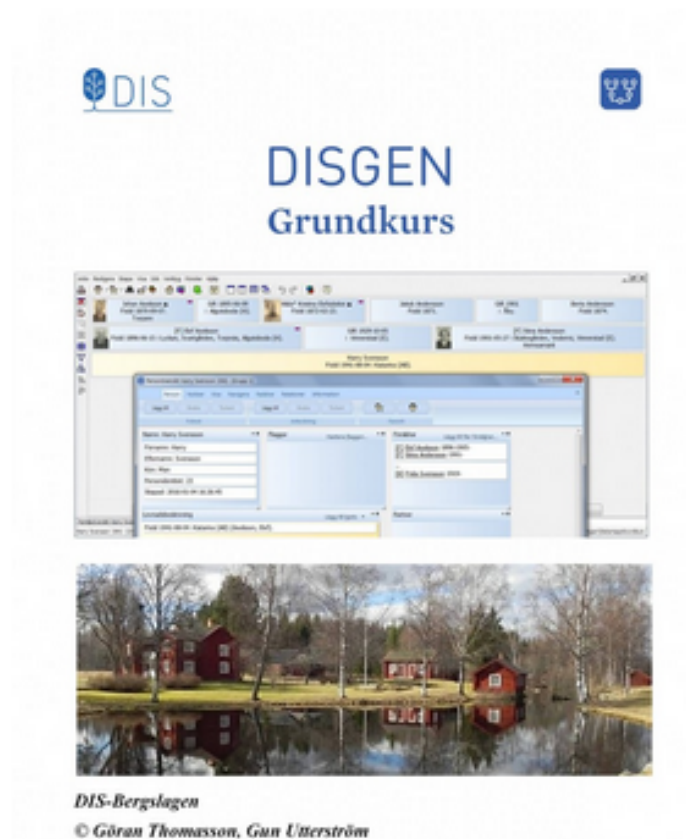
Funktionen kartan (2002)

Karta in i DG8 (2002)

Arbeta med kartan 2 (2002)

Ytterligare antal handledningar finns

Kursbok i Disgen är producerad av Dis Bergslagen och säljs av Dis.se

Exempel på angivande av koordinater utomlands, som erhålls från Googels Earth. (se efterföljande sid.)

Namn i översikten				Slag av ort			
<input type="text" value="Monell Market Street Philadelphia"/>				<input type="button" value="Gata"/>			
Namn i utskrifter							
<input type="text" value="Monell Market Street Philadelphia"/>							
Latitud / longitud (SWEREF 99)							
Grad	Minut	Sekund	1/100	Grad	Minut	Sekund	1/100
39	57	21	28	-75	11	35	36

Bygg och visa en antavla i boxar.

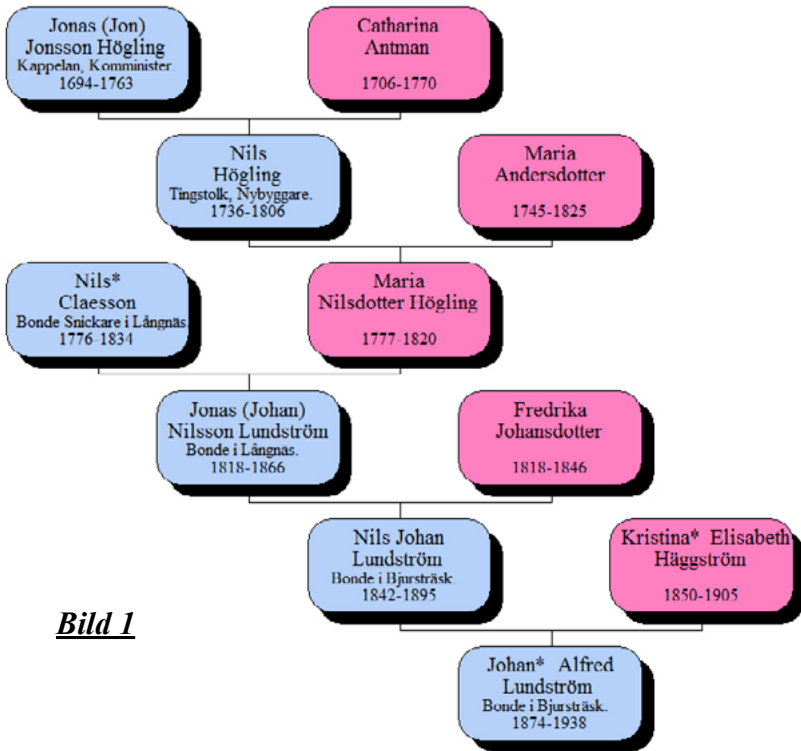

Bild 1

Jag vill visa min anor på manssidan från min farfar till min farfars farfars morfars far. Han hette Jon Högling, född 1694 i Stavre, Ljustorps socken (Y) **Bild 1**

Jon eller Jonas studerade till präst och var sådan i Jokkmokk 1732, när Carl Linnæus (von Linné) kom dit på sin resa till Lappland.

Man börjar med att från en bestämd person, som centumperson, bygga en antavla. Klicka på symbolen

För att få plats i ett dokument kan man i allmänhet inte bygga flera än fem (5) generationer.

Antavlan kommer att se ut som nedan till vänster, utan gråmarkeringar. **Bild 2**

Man markerar med musen en person vars gren man inte vill skriva ut. Ex. Jonas Nilssons hustru Fredrika Johansdotter och Nils Höglings hustru Maria Andersdotter. Tar man med dessa blir tavlan alltför bred. Den kommer inte att rymmas på en A 4-sida, oavsett om man väljer stående eller liggande utskrift.

Genom att klicka på höger musknapp framträder ett antal alternativ. **Bild 3**

Välj det sjätte "Undertryck denna gren vid utskrift".

Utseendet kommer att bli som **Bild 2**, med ett antal grenar gråmarkerade. De omarkerade kommer att kunna skrivas ut. I detta fall som boxar.

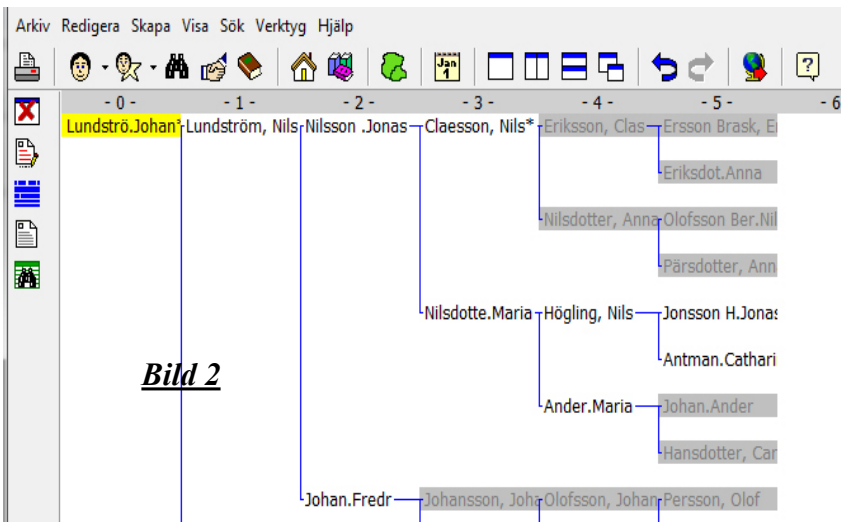

Bild 2

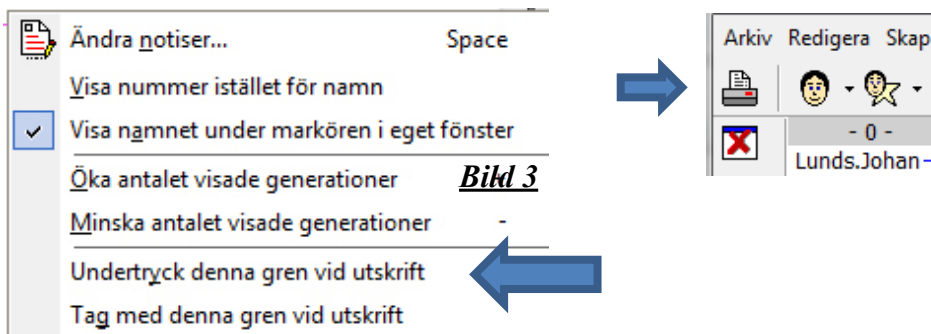
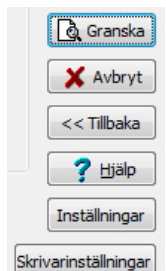
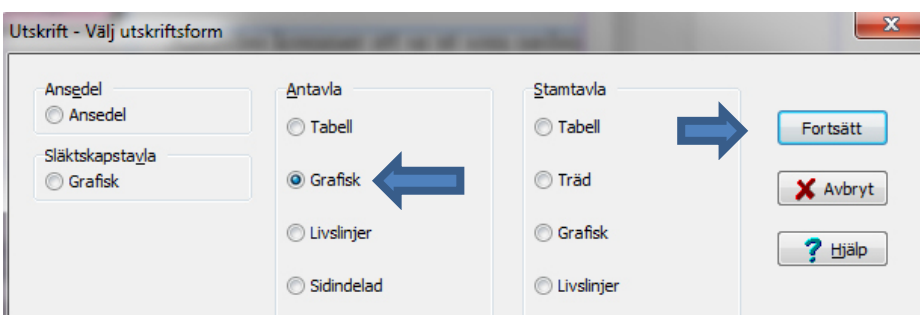

Bild 3

För att få fram boxarna klickar man på skrivarsymbolen till vänster eller på Arkiv och Skriv ut / Ctrl P

Då kommer bilden längst ner på denna sida fram. Fyll i ringen med texten "Grafisk". Klicka därefter på "Fortsätt". Efter att fortsätt har valts kommer en ny sida fram benämnd "Antavla - Grafisk".

På denna sida finns olika val att göra; Börja med att "Granska". Är inte bilden med boxar vad som önskas så får man välja "Inställningar"

Vad vill man visa i boxarna?

Den viktigaste arbetet för att få fram boxar där man visar delar av en antavla eller stamtavla är nedanstående ”Inställningar - Antavla - Grafisk”. **Bild 4** Det kan krävas åtskilliga val samt ”Välj/Spara” följt av OK samt ”Granska”, innan man blir nöjd med bilden och klipper ut den samt kopierar in den i sin släktbok.

Underflikat till ”För antavlan” är ”Innehåll”, ”Utseende”, ”Stilar” samt ”Färger”

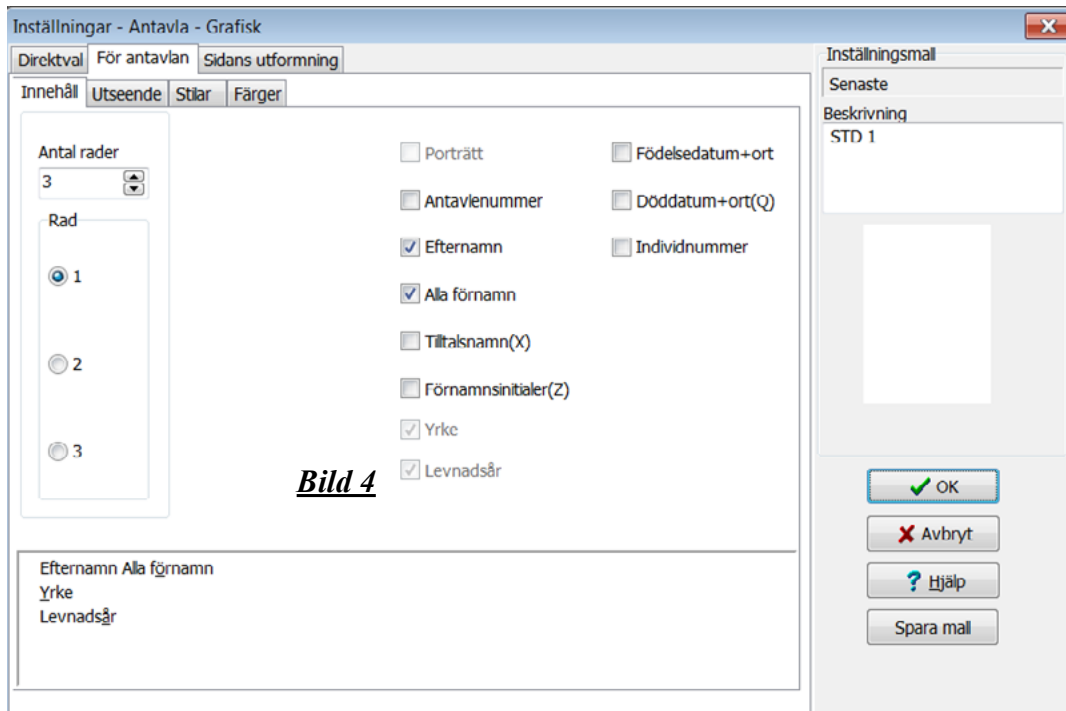

Bild 4

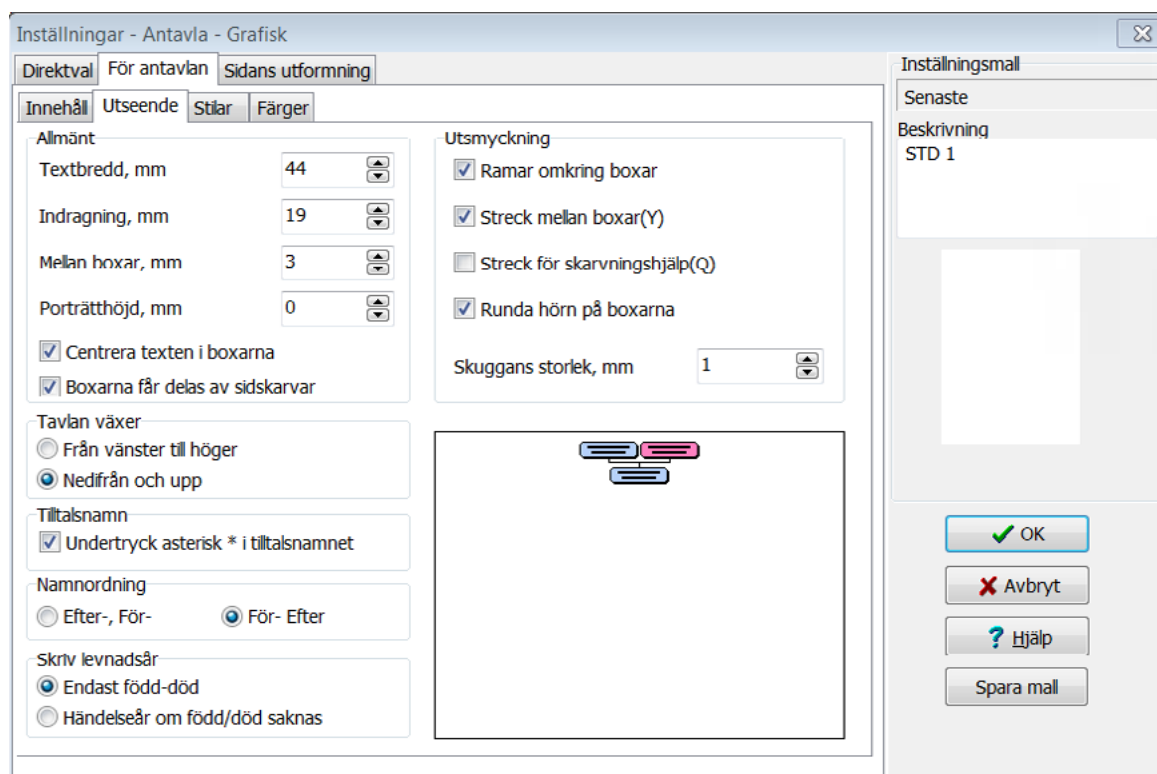
Under ”Innehåll” väljer man ”Antal rader” samt vad som ska stå på respektive rad. Vill man ex. ha alla förnamn och efternamn på samma rad måste boxen blir bred, om allt ska rymmas inom denna. Om man endast har tilltalsnamnet och inte asterisk för detta kommer det första namnet fram, vilket inte alltid är fallet. Exemplet på föregående sida har valet att förnamn och efternamn har olika rader.

Man kan tvingas gå tillbaka flera gånger för att justera boxarnas bredd för att få med allt man önskar ha med. Detta gäller även andra utseenden.

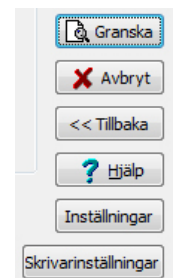
Fliken ”Utseende” innehåller val som är de knepigaste att hanskas med, men även där man kan efter lite olika försök få fram det bästa resultatet. Man kan välja att spara som mallar men det senaste valet kvarstår som utseende till nästa tillfälle. Väljer man att med ”skärmlippverktyget” klippa ut bilden och klistar in den i ett dokument ex. PowerPoint kan man ju alltid kompettera med text för det som inte ryms i boxen.

Under ”Stilar” väljer man Teckensnitt, Stilar och Storlekar på texten.

Under ”Färger” kan man välja olika färger för boxar för män och kvinnor.

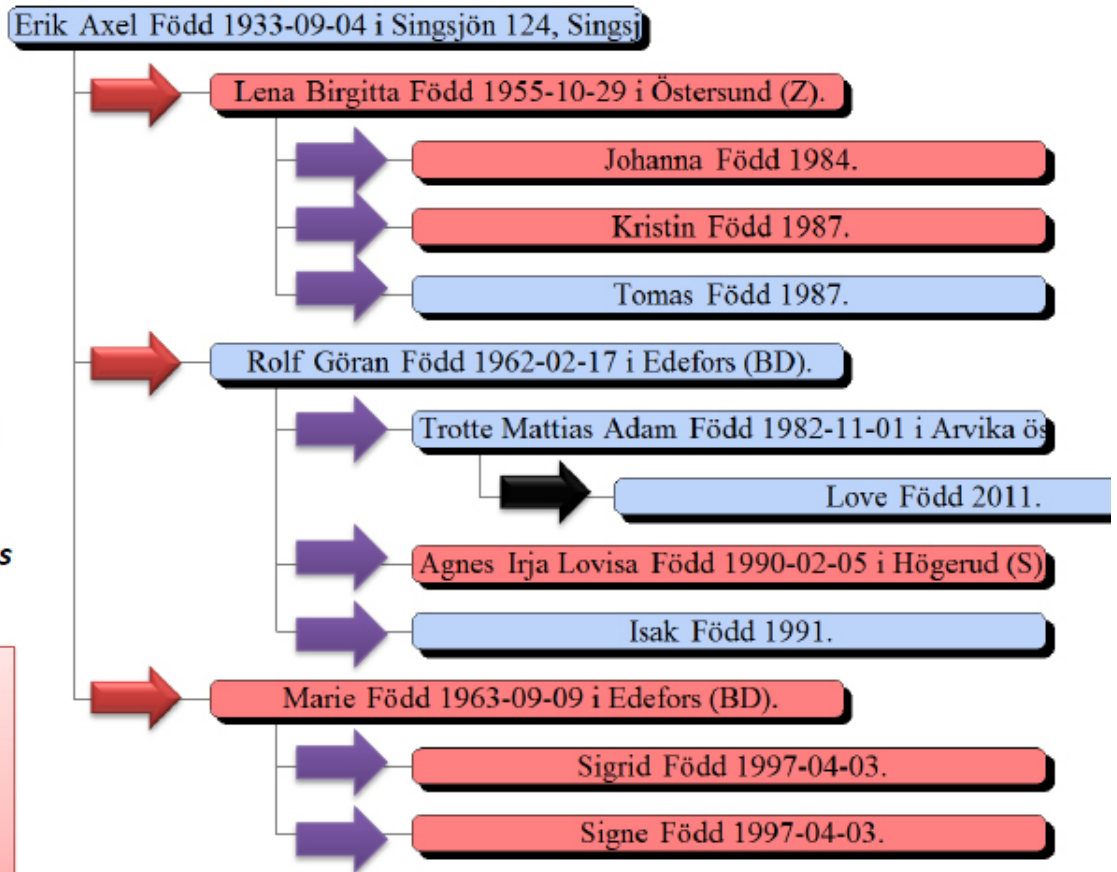
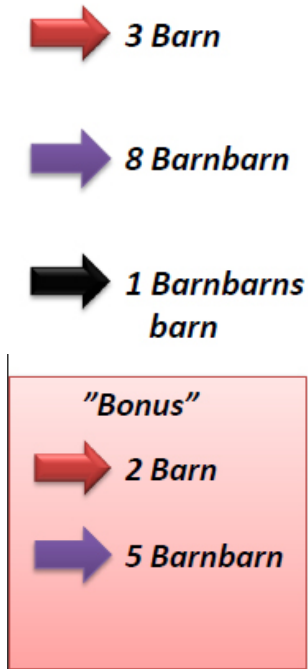
Observera att resultatet blir olika beroende på vilket val man gör vad gäller skrivarinställning.

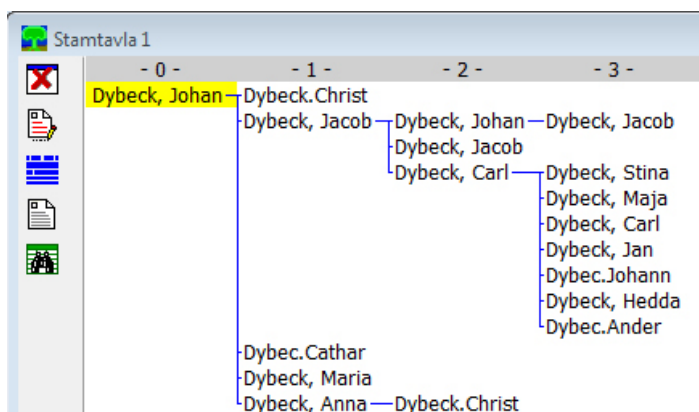
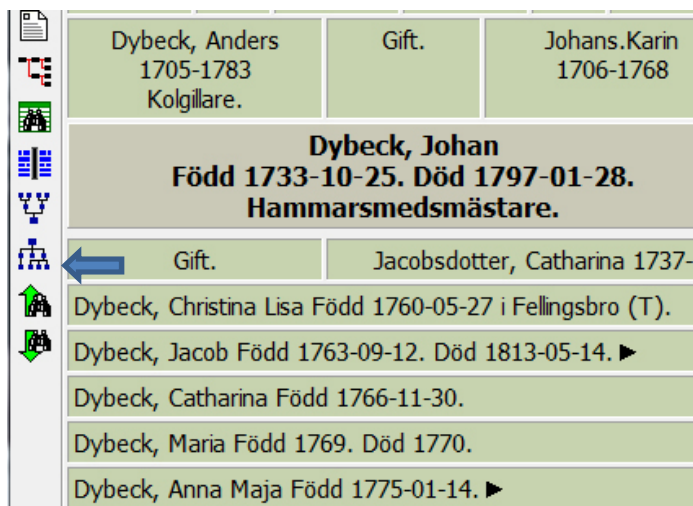
Möjligheterna att kunna klippa ut en hel bild varierar mellan stående och liggande utskriftsformat.

Bygg och visa en stamtavla i boxar. (Ättlingar - barn, barnbarn etc.)

Axel ville i sin "släktbok" ha med sina ättlingar. Även "bonusbarnen" som inte är med i denna redovisning

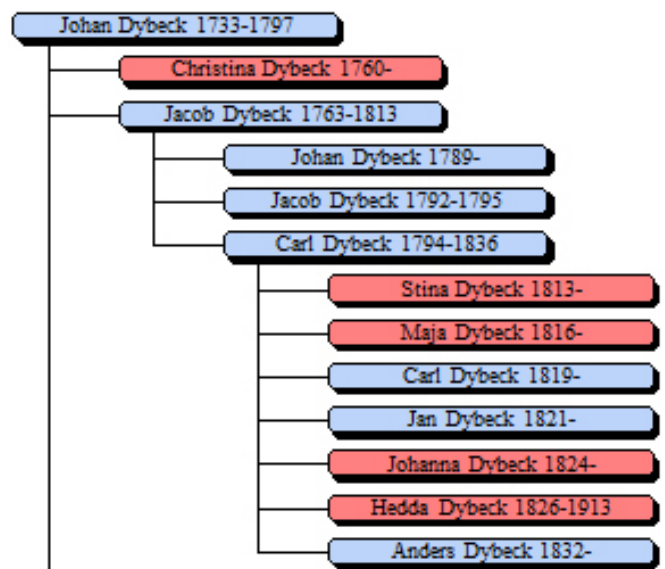

Hur man gör och redovisar en stamtavla i boxar?

På samma sätt som när man bör en antavla gör man en bestämd person som centumperson. Därefter klickar man på symbolen "bygg stamtavla och visa i eget fönster (F3)". Med 3 generationer blir den som nedersta bilden visar. Som för antavlan markerar man vilka som inte ska med i utskriften (undertryckas).

Med inställningar och utseende "från vänster till höger, 1 rad, textbredd 60 mm, indrag 20 mm, mellan boxar 3 mm" blir utseendet som nedan.

Historiska kartor från Lantmäteriet.

Arkiv:* Lantmäteristyrelsens arkiv

Län: Västmanlands län

Socken: Västerlövsta socken

Ort: Ål nr 1-3

Årtal från: >=1600

Årtal till:

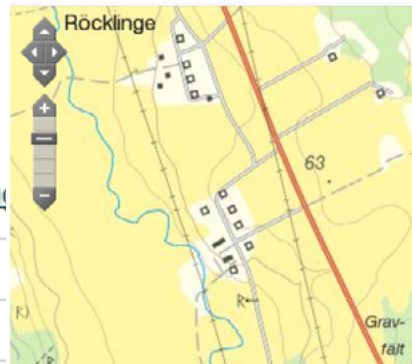
Lantmätare:

Åtgärd: Välj åtgärd

Sök även ej digitaliserade akter

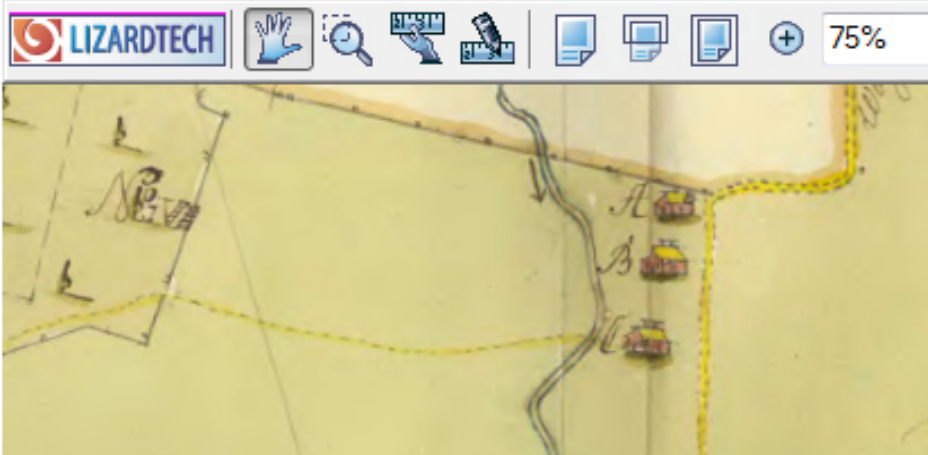
Sök akter som refererar till vald ort

Sök Rensa

Det valda exemplet visar Ål by i Västerlövsta socken (Heby kommun) tidigare Västmanlands län nu Uppsala län.

Karta/Akt	Kartserie/Åtgärd/Beskrivning	Årtal
Lantmäteristyrelsens arkiv 3 träffar		
Västerlövsta socken Ål nr 1-3	Delning av utmark och utägor	1754
Västerlövsta socken Ål nr 1-3	Storskifte på inägor	1782
Västerlövsta socken Ål nr 1-3	Laga skifte	1863

På Lantmäteriets hemsida www.lantmateriet.se under "Historiska kartor", kan man hitta kartor från 1600-talet till nutid.

Det finns två sätt att söka.

1. Sökning via karta
2. Avancerad sökning

Vid "Sökning via karta" skriver man in län, kommun och ort. En karta med denna ort framträder och vid klickning på "Sök" kommer de kartor som finns på den orten att anges. Finns många kartor måste man öka detaljgraden, ex. till den by eller plats man söker efter.

"Avancerad sökning" har olika källor att söka från. Min erfarenhet är att bäst är "Lantmäteristyrelsens arkiv". Där söker man på län, socken och ort. Alternativen framträder när man klickar på nedåtpilen vid sidan av sökruan.

Kartan till vänster är från Västerlövsta socken, Ål nr 1 - 3.

Man kan se att byn på kartan från 1754 består av tre gårdar i fil mellan Örsundaån och gamla vägen till Heby samhälle.

Visa/dölj info ger uppgifter om aktbeteckning, ort, årtal m.m.

Lantmäterihandlingen består av tre sidor och beskriver arealer, brukare och ägare av Norrgården, Mellangården och Södergården.

Beskrivningen av Mellangården lyder:

"B Millangården thet andra hemmanet, et helt skatte Rusthåll under Kongl. Lifregementet till häst och östra Westmanlands Compagl. Gemeväl 9 öresland stort, hwaraf tillkommer unge Johan Johansson eller Lit: C. 4 ½ Gamla Eric Andersson eller Lit: D gemwl för 4 ½

Bilden till vänster visar Mellangården hösten 2011.

Kartor från Riksarkivet och "Hitta.se" eller "Eniro"

1600-talets storskaliga kartor nu tillgängliga på webben

Se Riksarkivets unika kartsnitt från mitten av 1600-talet. I databasen finns omkring 12 000 av Sveriges äldsta storskaliga kartor framställda mellan 1630 och 1655.

[Sveriges äldsta storskaliga kartor - databas](#)

Ovan till vänster Riksarkivets äldsta kartor. Ovan utdrag från Häradsekonomska kartan för Isättra där Ål redovisas.

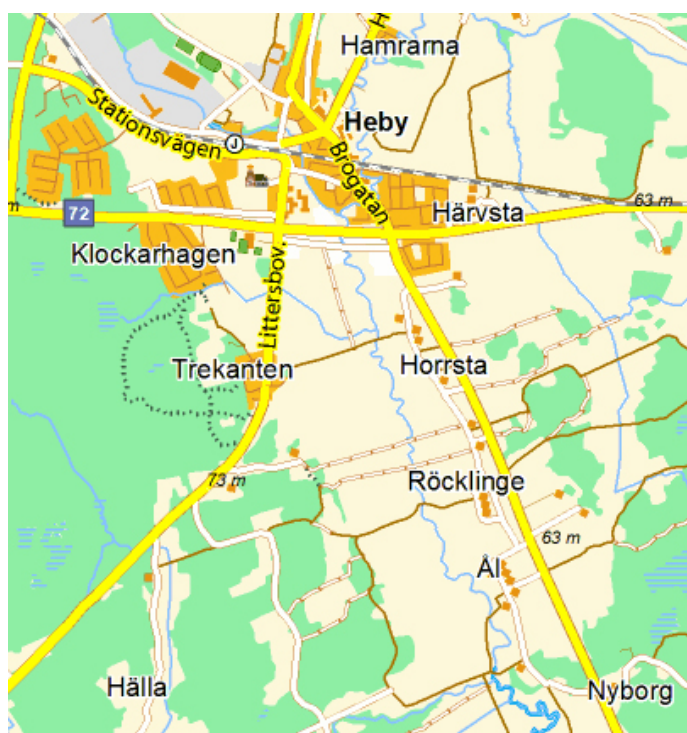
Till vänster "Hitta.se" Där kan man även få koordinater för alla orter som finns på deras kartsida. Längst ner ett foto från söder av byn Ål, från 2011. Västerlöfsta kyrka i Heby samhälle till vänster.

Studier av kartor från olika århundraden kan visa den successiva utvecklingen av vårt land.

Häradsekonomska kartan från 1800-talets slut eller 1900-talets början ger en bild av förhållanden som kan ha existerat under 100 - tals år. Det vill säga innan traktorer och grävmaskiner omformat landskapet.

På den från 1905 går vägen genom byn, som den gjort i hundratals år. Boningshusen ligger ovan och öster om vägen och ladugårdar och uthus väster om vägen. På kartan från 2000 - talet har den nya vägen ovanför byn tillkommit.

En sökning på Ål i "Hitta.se" anger 7st Ål, varav en i Heby. För att placera en karta eller en beskrivning av en ort från 1600-talet, i dagens verklighet är dessa moderna kartor ett bra komplement.

Lantmäteriets historiska kartor och/eller Riksarkivets kartor är i allmänhet samma kartor. Från Riksarkivets hemsida www.ra.se kan man se en del annat också. Dessutom har man på riksarkivets tolkat texten på de allra äldsta kartorna.

Den som inte sökt efter sina anfäders bostadsorter eller för den delen uppgifter om de enskilda personerna (bönderna) på de historiska kartorna har gått miste om mycket intressant.

Mantals- o Boskapslängder samt Landskapshandlingar

Riksarkivets hemsida www.svar.se har en mängd handlingar som ger Släkt- och Bygdeforskare stora möjlighet att forska om sina anfäder. Det gäller inte bara enskilda personer utan även andra saker som försäkringar, bouppteckningar och andra intressanta för

hållanden för de personer och orter man har intresse av. Denna handledning gäller dock rubricerade.

Numera krävs inte abonnemang på Svar. På öppningsbilden kan man se olika alternativa källor och dokument. De jag använder mest är rubricerade.

Riksarkivet

Sök i arkiven

[Logga in](#) [Other languages](#) [Riksarkivet](#) [Webbutiken](#)

START

DIGITALA FORSKARSALEN

NATIONELL ARKIVDATABAS

OM SÖKTJÄNSTEN

Digitala forskarsalen

Specialsök

Arkiv

Person

Bildid

Fritext

Ämnesområde

Mantalslängder 1642–1820

Län ⓘ

Alla län

Församling ⓘ

Härad/tingslag

Årtal ⓘ

Sök 🔍

Rensa ✕

Ämnesområde

Här kan du välja ett ämnesområde

[Allmänt och blandat](#)

[Brott och straff](#)

[Emigration](#)

[Fastigheter](#)

[Idrott](#)

[Kartor och ritningar](#)

[Militaria](#)

[Närings- och yrkesliv](#)

[Skatter](#)

[Släktforskning](#)

Utsnitten visar några delar av vad man får upp på Svares hemsida och vilka källor man kan söka uppgifter ur.

Som framgår av färgmarkeringarna kan man se vilka jag regelbundet använder mig av.

Allra mest används Mantalslängderna.

Vid upprättandet av en släktbok är ju givetvis den egna släktforskningen grunden och vanligtvis baserad på kyrkohandlingarna. Dessa är ju som alla vet av varierande kvalitet och kanske helt saknas. Då kan mantalslängderna vara en bra källa även om det bara är skattskyldiga män som nämns.

I vissa fall och om man söker igenom år efter år systematiskt för den by man söker på kan kvinnans (änkans) namn anges. Variationerna mellan olika år är inte alltid speciellt stor men någon gång sker ju alltid förändringar av ägandet eller brukandet av gården. (Skattskyldigheten)

Ibland anges även att gården överläts till en son eller en måg och dödsåret för ”bonden”.

Har man kunskap om vilket ”bildid” den sida har, där eftersökt uppgift finns, kan man fylla i nedanstående ruta och komma direkt till dokumentet.

Bildid ⓘ

Sök 🔍

Länkar till digitaliserade arkiv

- [Boskaps- m fl längder](#)
- [Frälse- och rusttjänstlängder 1552–1632](#)
- [Jordeböcker ca 1630–1750](#)
- [Kammarkollegiet Frälse- och rusttjänstlängder 1632–1680](#)
- [Landskaphandlingar 1530–1630](#)
- [Mantalslängder 1642–1820](#)
- [Mantals- och kronotaxeringslängder, Stockholms stad 1652–1915](#)
- [Räkenskaper för Jämtland och Härjedalen 1600–1645](#)
- [Älvsborgs lösen 1571 och 1613](#)

Mantalslängder 1642 - 1820

Mantalslängder 1642-1820

Län ⓘ

Västmanlands län

Församling ⓘ

Norberg

Härad/tingslag

Årtal ⓘ

1642

Sök 🔍

Rensa ✕

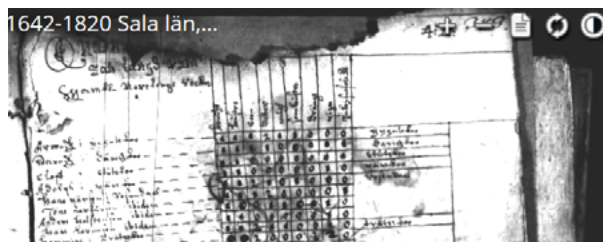
Församling	Härad/tingslag	Årtal	Bild
Norberg	Gamla Norbergs bergslag	1642	Bild
Norberg	Gamla Norbergs bergslag	1642	Bild

När jag söker på Västmanland 1642 kommer alla socknar fram. Vill jag ha Västanfors (Gamla Norbergs bergslag) kommer ovanstående bildrutor fram.

När man klickar på den gröna knappen kommer man till en svart, trasig och nästan oläslig sida, som ex. till höger visar. Kontrast och Ljusstyrka går att justera med den halft ifyllda cirkeln uppe till höger på bilden.

I bästa fall kan man tyda texten och ev. hitta någon persons namn som man forskar om. Sidan inleds med Arwed i Ugglebo med hustru, 1 son och 2 döttrar. A0006338_00146

Västmanlands län, Västanfors församling, 1664 - 1664 (A0006399_00057) visar nedanstående bild.

Sidan är läsbar men kolumnernas rubriker saknas. Man kan får gå bakåt i längden åtskilliga sidor för att hitta kolumnernas angivelser.

Har man tur hittar man en anfader som verifierat längdens riktighet med sitt bomärke.

På sidan 52 framgår att kolumnerna avser:

1 Bonde, 2 Hustru, 3 Son,
4 Sonhustru, 5 Dotter, 6 Måg,
7 Dräng, 8 Piga

Västanfors Capelle Fierdingh

Hyppebenning

Johan Persson B + H

Daniel Hansson B + H

Skepmoran

Anders Persson B + H

Anders Skomakare B + H + S

Per Booson B + H

I Brandbo hade Lasse Olsson hustru samt dräng och piga.

Mantalslängderna kan variera mycket mellan olika år. De två första kolumnerna är alltid Bonde och Hustru. Sedan är det i allmänhet Son och Dotter samt Sonhustru och Måg, följt av Dräng och Piga.

Ibland kommer Son och Måg samt Dotter och Sonhustru efter Hustrun. Det är viktigt att man kollar innan man förutsätter ordningsföljden. Ofta finns även Far, Mor, Syskon samt Inhyes och Soldater med.

Användningen av uppgifter i mantalslängden torde oftast vara att få namnet på bonden och hustrun, om hon är änka. Först då får man hennes namn.

Har en gård övergått från far till son framgår det av patronymikonet. Är det en måg kan mantalslängden/längderna innehålla uppgifter om att det finns en dotter ev. också en måg på gården året eller åren innan.

Boskapslängder och andra längder.

Svar har de senaste åren kompletterat Landskapshandlingarna och Mantalslängderna med Boskapslängder. De täcker tiden mellan åren 1630 till 1642, dvs mellan Landskapshandlingarna (1530 - 1630) och Mantalslängderna (1642 - 1900).

Som för övriga längder kan man genom "Bildid" komma till önskvärd sida. (Testa ex.)

- Boskap i Västerås: A0021540_00149

- Skinnskatteberg: A0021548_00061

- Hed sockens längd A0021548_00065, där man kan se Hans i Bovallen, som en av bönderna. På nästa sida finns han som en av sexmännen, med sitt bomärke. Han undertecknade längden och intygade dess riktighet.

6	Närke och Värmland	Längder för Värmland se även Karl Filips hertigdöme vol 3; Värmland 1625:26, 1626:17, 1626:18, 1628:20; Södermanland 1629:10, 1630:16; Länsräkenskaper Värmlands län 1639-1641. Längder för Närke se även Östergötland vol 4, 7, 13, 15, 18, 20-23, Karl Filips hertigdöme vol 3; Närke 1621:11, Östergötland 1620:8, Värmland 1626:17, 1628:20, Södermanland 1625:15, 1629:10, 1630:16.
7	Västmanland	Längder för Västmanland se även Västmanland 1624:17, 1625:8, 1625:16, 1626:15, 1626:16, 1627:19, 1628:18, 1629:2, 1639:9, 1630:16, Södermanland 1629:10, 1630:16, Värmland 1628:20; Länsräkenskaper Västmanlands län 1632, 1634-1641, Sala län 1641.
8	Dalarna	Längder för Dalarna se även Västmanland vol 2-5, 7-8; Västmanland 1625:16, 1626:15, 1626:16, 1627:19, 1628:18; länsräkenskaper Västmanlands län 1632, 1635-1640, Kopparbergs län 1633-1641, Sala län 1641.

Nedan visas bergsmannen Nils (Mattsson?) i Godkärra, några km norr om Skinnskatteberg, innehav av boskap 1633. Bildid: A0021548_00061

Spannland	Oxar	Kor	Kvigor	Gamla Getter	Unga Suggor	Tjurar	Stutar	Unga Getter	Gamla eller unga Får	Inga gamla Suggor	Utsäde
1	2	7		2	3						

Nils f. Godkärra
Hans Olofsson ibide

Nils i Godkärra hade 1 häst, 2 Oxar, 7 Kor, 2 Kvigor, 3 gamla Getter och 2 unga Suggor. Inga Tjurar, Stutar, unga Getter, gamla eller unga Får och inga gamla Suggor, . Utsäde 1 Spannland? Hans Olofsson (ev. Nils sonson) hade ett mindre boskapsinnehav.

Nedanstående bild visar de landskap och regioner man kan välja mellan av boskapskattelängder.

- 5119 Boskaps- m fl längder 1620 - 1640
- 1 Uppland
 - 2 Södermanland
 - 3 Östergötland
 - 4 Småland
 - 5 Västergötland och Dalsland
 - 6 Närke och Värmland
 - 7 Västmanland
 - 8 Dalarna
 - 9 Norrland
 - 10 Åland
 - 11 Finland
 - 12 Livgedinget
 - 13 Karl Filips hertigdöme

- 7 Västmanland
- 1 1620
 - 2 1620
 - 3 1623
 - 4 1624
 - 5 1626 - 1630
 - 6 1631
 - 7 1631
 - 8 1633

Längderna nämner nedanstående (och åren) i Godkärra.

- NN med hustru Elin 1556 (A0051357_00036)
- Nils Olsson 1562 (A0051383_00069)
- (ev Olof Nilsson) bevis saknas
- Mats Olsson 1584 - 1806
- Nils (Mattsson?) 1626 - 1633
- Olof Nilsson död 1609
- Hans Olofsson 1633

Hans Olofsson avled enligt kyrkohandlingarna 1673 vid 67 års ålder, dvs född ca 1606. Hans far var Olof Nilsson, död 1609.

Nedan syns det intyg som sexmännen i Skinnskatteberg lämnar att uppgifterna om boskapen 1633 överensstämmer med verkligheten. (A0021548_00061)

Att detta så ut Seiningis äfva från Lutechnadt från. Beskrifflom om
Böckmoneys BÖCKMAN med våra Boonäverkan för underföda. Sängt
vår flöddicant. Sigtet för fänngärdet!

Christoff f. : Ruckböda. Sigt f. : Mafinipareböda
Jens f. : Dalsböda. Jöen f. : Binnböda
Hans f. : Silleböda. Anders f. : Moongår!

Sig Sigillo
Stenhan
Börbi
Mittor ibide

Landskapshandlingarna

Landskapshandlingar 1530-1630

Söktips

Landskap

Årtal

Fritext

Välj landskap

Vid sökning i Västanfors socken är det Dalarna som gäller. Man skriver in landskapet samt start och slutår.

Bilden visar Hedkärra, Västanfors socken, Fagersta. Handlingen har beteckningen 1629:6 och

bilden är från sidan 18. Svans bildidentifikation är: A0051696_00018. Man kan söka på bildid. Ofta finns ett svårhittat ortregister.

Nämnda ex. visar att bildid. slutar med sidnummret. (Svans sidindelning, inte originallängdens)

Hedstiera (Hedkärra)

Mats Persson K 1Sk 2 kannor

Per finne

Oluff ibid (finne)

Chelwest ibid

A. Olsson ibid

A. Ersson

Hans Olsson

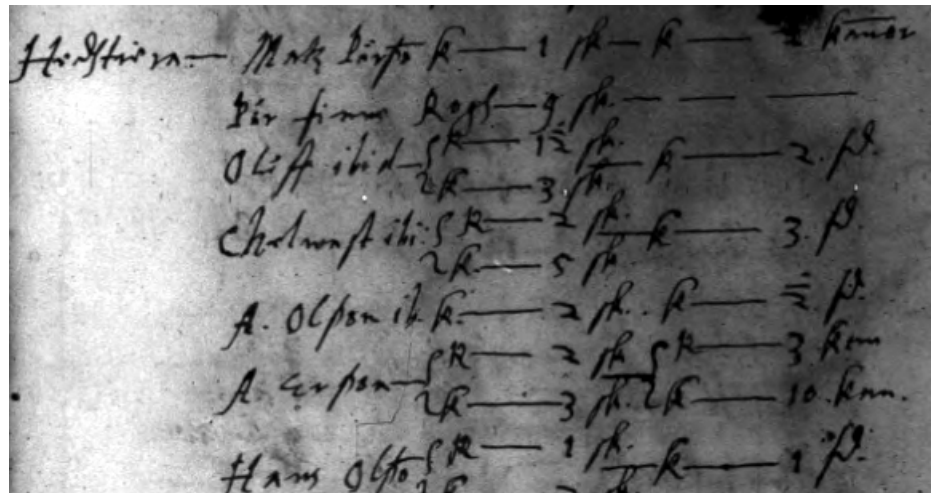
K = Korn R = Råg

Sk = Skel Fd = Fat

Kan = Kannor

Första kolumnen är areal?

Andra kolumnen är skatten?

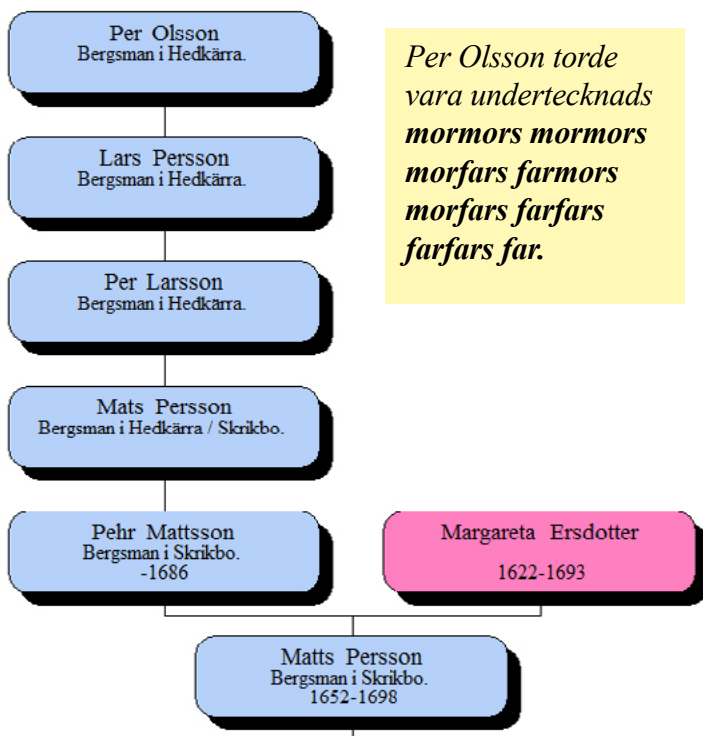

Är skattehandlingar en användbar och trovärdig källa?

Efter att ha forskat så långt det är möjligt i kyrkohandlingarna (Födelse, - vigsel, - och dödböcker samt husförhörlängder) är skattehandlingar (Mantalslängder, Jordeböcker, Boskapsskattelängder) det man kan använda sig av och utgå ifrån.

Skattehandlingarna är antagligen osäkrare än kyrkohandlingarna. Genom att anteckna namnen för varje år kan man dels få namnet på den skattskyldige och dels se när en gård byter ägare. Patronymikonet ger vägledning om släktskap. I stora byar är svårigheten större, där många har samma namn.

För antavlan till vänster fanns förklaringen i "Tackjärnstiondelängderna". Skrikbo och Hedkärra visade sig redovisas tillsammans.

Per Olsson torde vara undertecknads mormors mormors morfars farmors morfars farfars farfars far.

Nämnda i Landskapshandlingarna i Hedkärra:

Per Olsson	1539 – 1563
Lars Persson	1570 – 1580
Per Larsson	1607 – 1619
Mats Persson "Mattes"	1620 – 1630

Hedkärrasidor i Landskapshandlingarna.

Några exempel:

A0051315_00096 Per Olsson

A0051401_00023 Lars Persson

A0052684_00194 Per Larsson (Boskapsskatt.)

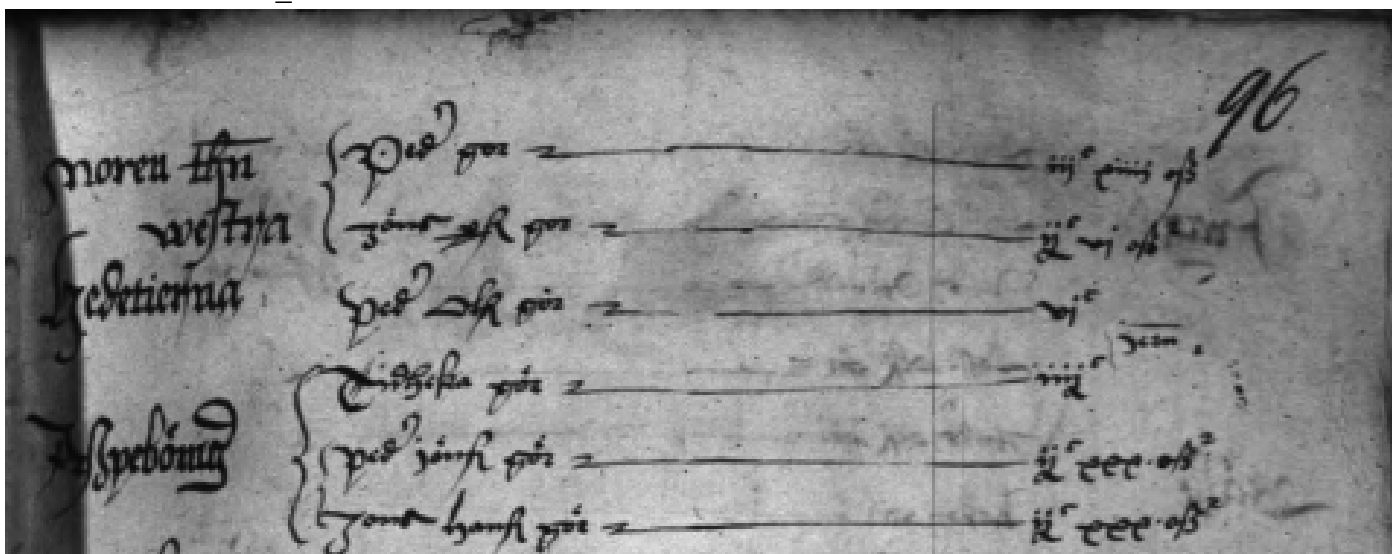
A0052685_00366 Mats Persson

Svars Bildid: A0051307_00090 visar att i Moren fanns två skattskyldiga 1539 bergsmannen/bonden Peder utan angivandet av hans efternamn samt Jöns Pedersson.

Hedkärre hade bara en bergsman, undertecknads anfader Peder Olsson (*mormors mormors morfars farmors morfars farfars farfars far*)

Aspebenning, dvs nuvarande Västanfors hade tre bergsmän: Tijdeka Persson, Per Jönsson och Jöns Hansson.

Se: Bildid: A0052910_00074 för 1540.

Tackjärnstiondelängden för 1647 visar att Hans Larsson i Hedkärre blåst i 12 dygn och betatal i tionde 4:2 dvs 4 fat och 2 st 5:dels fat. Nils i Hedkärre 9 dygn 3:1 samt undertecknads anfader Mattes i Skrikebo 9 dygn samt 3:1 (*mormors mormors morfars farmors morfars*). Hans Hansson i Sundbo blåste i 16 dygn och betalar 5:3.

12	Hans Larsson i Hedekärre	4	2
9	Nils i Hedekärre	3	1
9	Mattes i Skrikebo	3	1
16	Hans Hansson i Sundbo	5	3

Bilderna nedan visar osmundar från utgrävningarna i Lapphyttan, sydost om Norberg. Nedan till höger den replik av Lapphyttans masugn, vid hembygdsgården i Norberg, kallad "Nya Lapphyttan".

Ryttaren Anders Ersson Grym i Skrikbo. (mormors mormors morfars farmors far)

Anders Ersson var född den 14 april 1682, enligt uppgifter i dödboken, i Billsjö bruk, Söderbärke (W) (Källa: Västanfors F:4 (1736-1774) Bild 169 / sid 164). Föräldrar angavs vara Eric Andersson och Helena Persdotter. (I födelseboken för Söderbärke 1682 finns endast noterat ett barn till Eric Andersson i Larsbo.)

Anders gifter sig i september 1708 med Carin Mattsdotter, en bergsmansdotter från Skrikbo. 1709 blev han ryttare eller indelt soldat i Kunglig Maj:t Livregemente till häst och tillhörande Kungsörs kompani. Han erhöll då namnet Grym och bodde i soldattorpet nr 54. (Källa Generalmönsterrullan Svans Bildid: A0028790_00115.)

Efter 15 år fick han avsked, dvs slutade som ryttare den 12 oktober 1724, vid 42 års ålder. Anders dör vid nära 77 års ålder, i Skrikbo den 28 mars 1759. Han hade då varit änke-man ca drygt 10 år. Enligt dödboken hade han 6 söner och 4 döttrar, födda mellan 1709 - 1730.

Svar bildid: A0028790_00099 / 00115

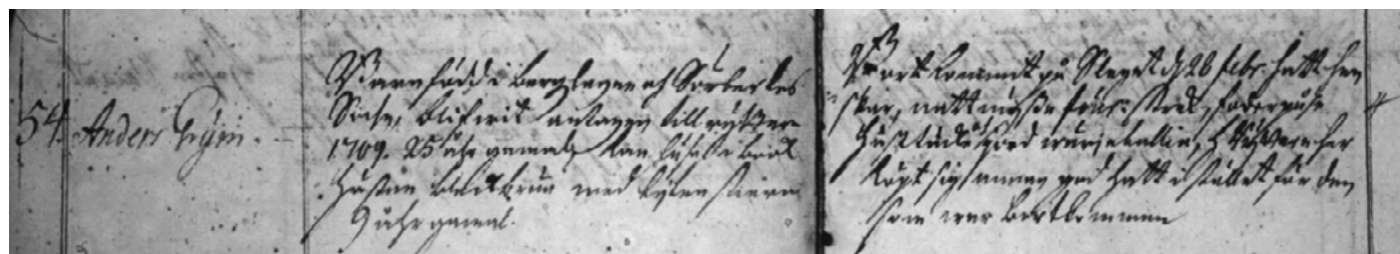
General Munster Rulla

för

Kongl Majj Lijff Regemente till Häst med Öfwerst Luitenanten Högwälborne

Baron Lago Meijendorff von Yxkull som till underdånig ödmjukt föllen af dens höggrefl Exellentiers till Defensions wärkets reglerande högst förordnade herr vid Råds ordre af ? och 25 Maj 1710 är af hans Excellence Fältmarskalken och Gouperneuraren Högwälborne Hr Grefwen Magnus Stenbocks fabupt? Cammareren wälborne Hr Peter Denksardt som wiz Commisarins. Munstradt wid Videhösle A:o 1710 d 13 september.

Kongzöhrs Compagnie

54 Anders Grym

Barnfödd i Bergslagen af Sörberke Sochn, blifvit antagen till ryttare 1709. 25 år gammal. Kan läsa i bok. Hästen litet brun med liten stierr? 9 år gammal.

Bort kommit på slaget d 28 febr. fått hanskar, nattningsse föul. strek? Foderpåse, Hästtacke af wärjekallin, Ryttaren har köpt sig annan god hatt i stället för den som var bortkommen.

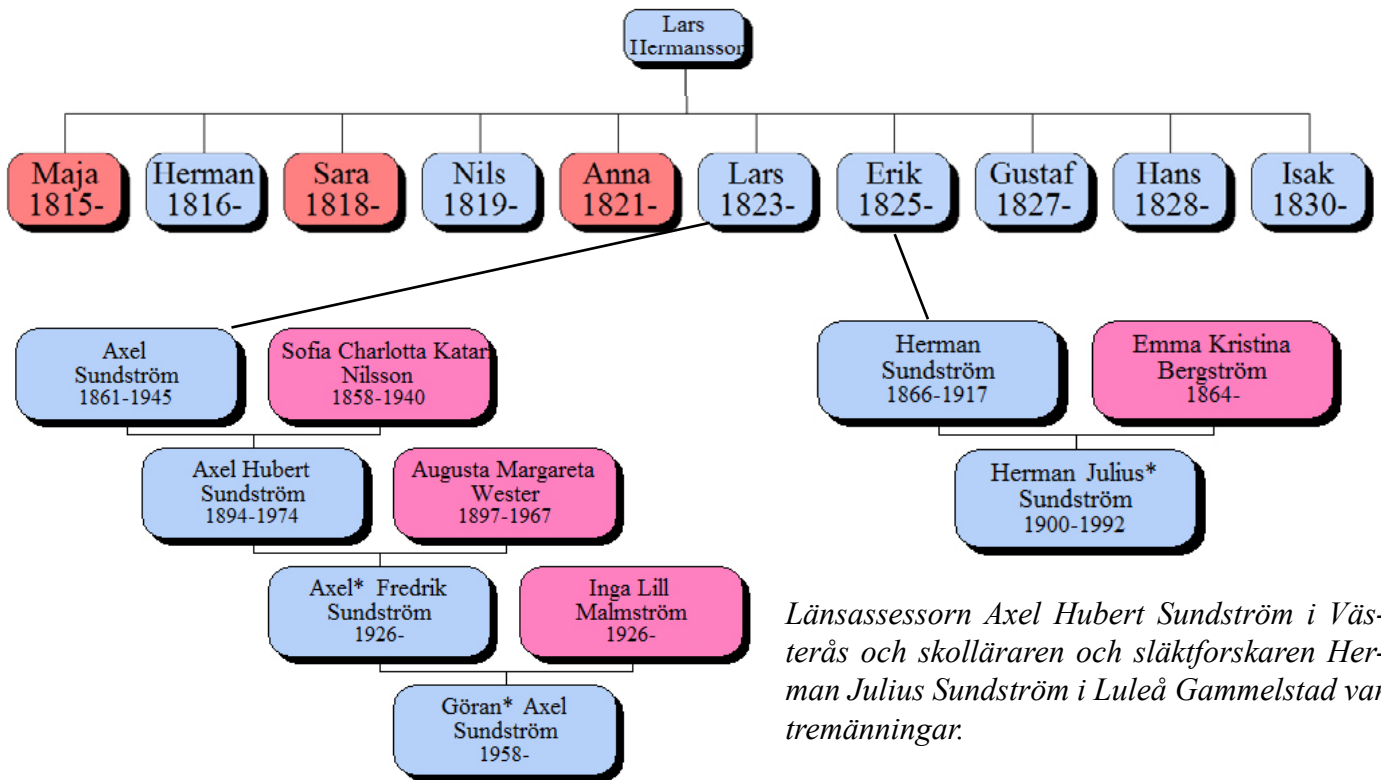
Uppenbarligen hade en del material gått förlorat vid det förödande slaget vid Helsingborg den 28 februari 1710, vilket nu antecknades vid mönstringen.

Se: <http://www.tacitus.nu/karoliner/kallor/Stille/9a.htm>

Diverse andra saker i släktboken.

Exemplet nedan visar hur man kan illustrera släktskap med stam- och antavlor i boxar. Lars Hermansson var född 1782 och hade 10 barn. Lars hade 5 barn bl.a. Axel och Erik hade 6 barn, bl.a. Herman.

Axel och Herman var kusiner. Axel blev järnhandlare i Västerås och Herman bonde i Avan utanför Luleå.

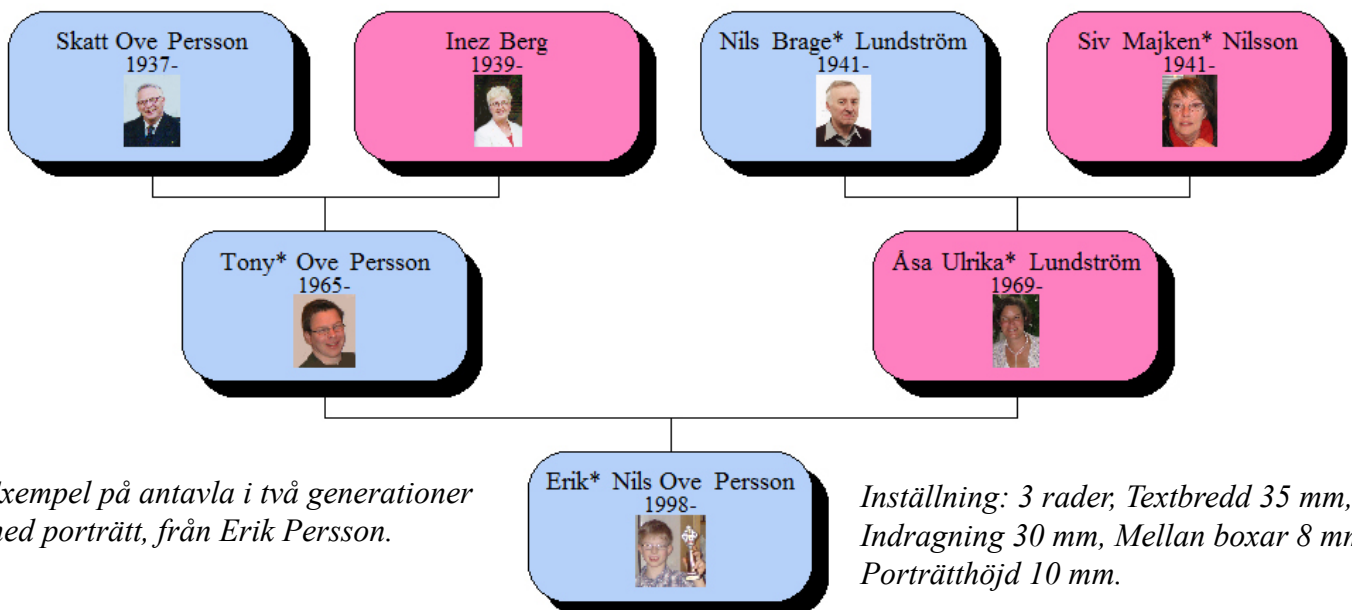
Länsassessorn Axel Hubert Sundström i Västerås och skolläraren och släktforskaren Herman Julius Sundström i Luleå Gammelstad var tremänningar.

Lars Hermanssons farfar var Lars Olofsson.

Lars Olofsson är farfars farfars farfars far till ovannämnda Göran Sundström.

Lars Olofsson är farfars mormors farfars far till undertecknad.

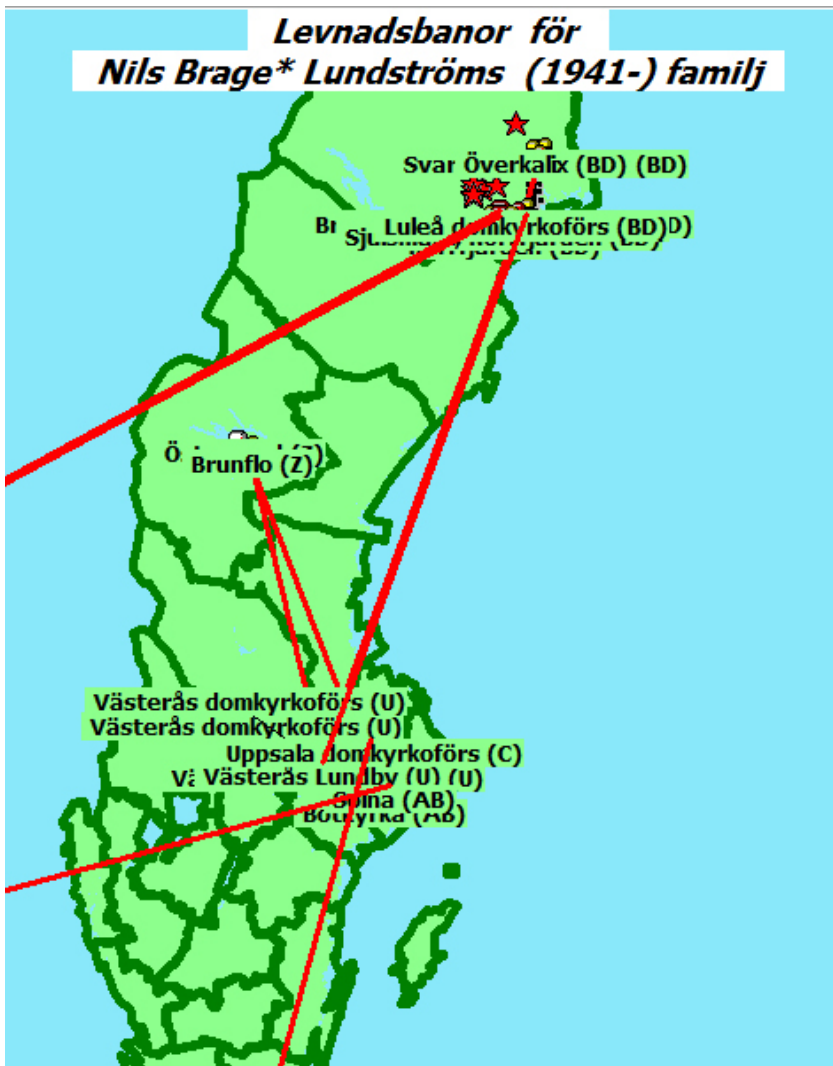
Göran och jag är därmed 7-männingar.

Exempel på antavla i två generationer med porträtt, från Erik Persson.

Inställning: 3 rader, Textbredd 35 mm, Indragning 30 mm, Mellan boxar 8 mm, Porträtthöjd 10 mm.

Flyttningar och levnadsplatser i Släktboken.

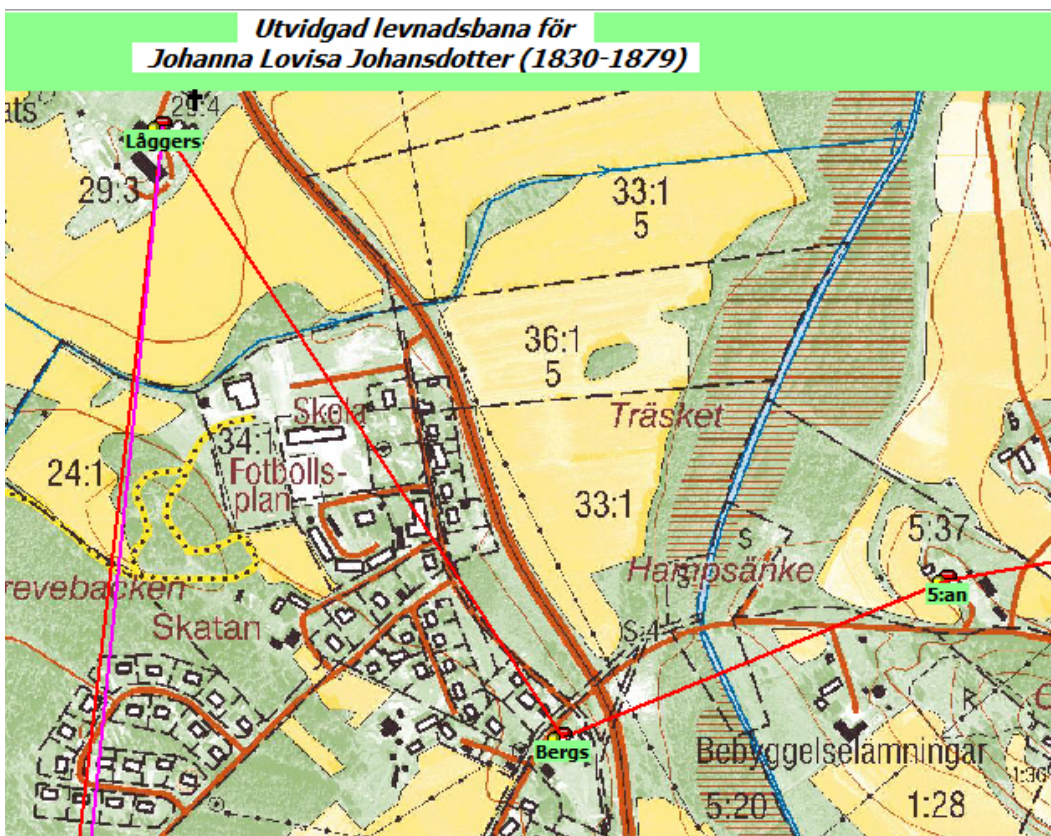
En intressant illustration i en släktbok är hur folk har flyttat omkring såväl i landet som utomlands. Kartfunktionen i Disgen ger en bra bild av en persons flyttning. Men man kan även visa var alla ”släktingar” är födda, bostad vid olika tidpunkter, dött och är begravda. Kartillustrationer är en viktig del i ”Släktboken”.

Även de som ex. emigrerat till Amerika kan illustreras med kartfunktionens olika linjer. De övre linjerna ut i Atlanten visar mina anfäders flytt till USA och Canada. Den undre linjen ut i Atlanten visar sonens återflytt till Stockholm hösten 2013. Linjen nedåt visar hans tidigare flytt till Dresden och senare till USA och Canada.

Som framgått tidigare kan man ange platser utomlands med dess koordinater i Latitud/longitud (SWEREF 99) i Grad, Minut, Sekund 1/100.

För undertecknad och familjen ser det ut på redovisade sätt. Ytterligare generationer skulle ge ett antal streck ner i Tyskland, för de smeder som kom till Sverige på 1600-talet.

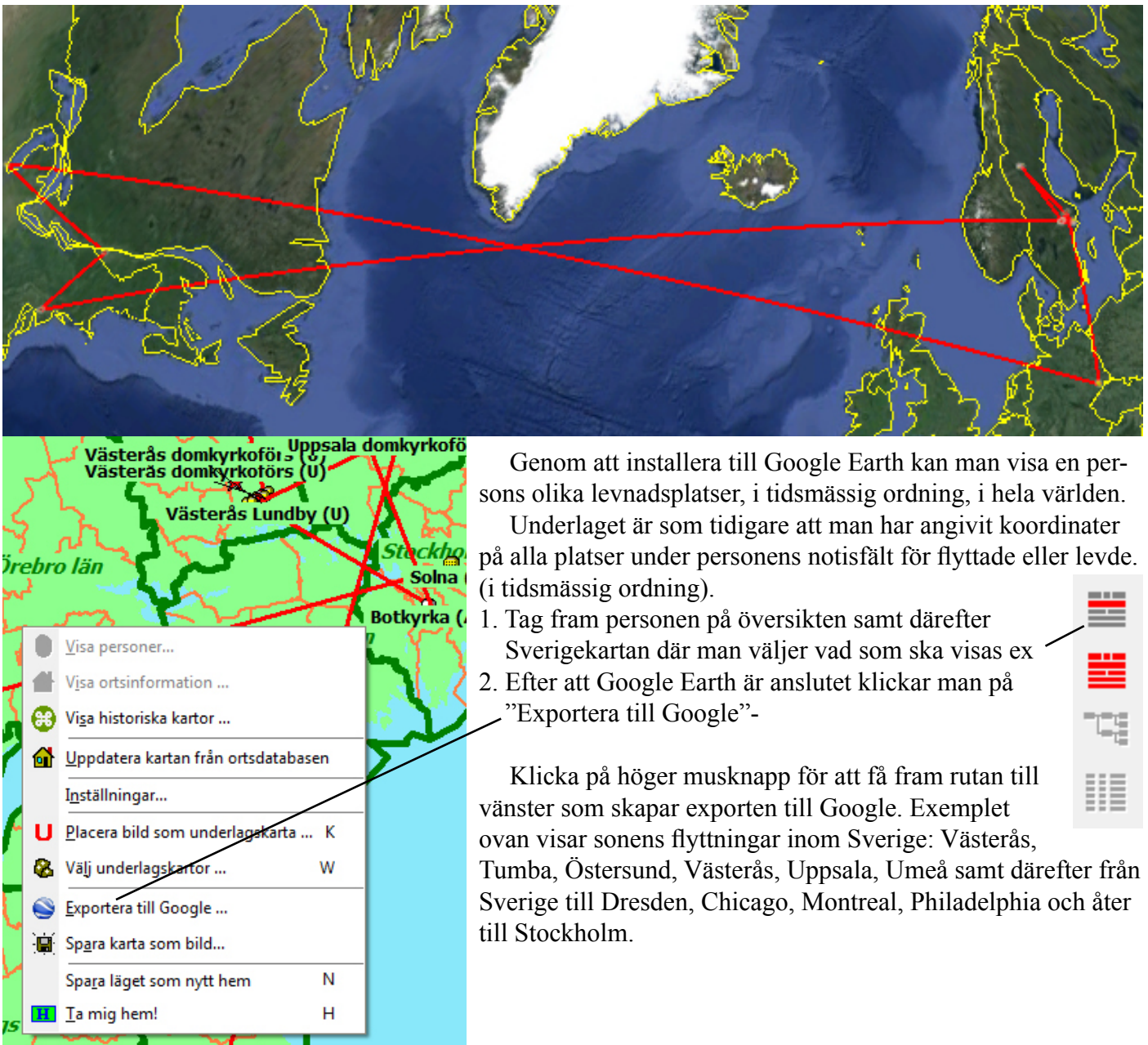
Disgen kan anslutas till Googels Earth, visas flyttningar runt om i världen. Även bilder av hus/gatumiljöer där de bor kan visas.

Mormors farmor, soldatdottern Johanna Lovisa Johansdotter, kom 17 år gammal som piga från några byar bort till Sjulsmark 5. Året efter (1848) till Bergs. 1851 flyttade hon till ”Läggers” där hon blev gift med arvtagaren till en av byns största gårdar. (Gårdsbeteckningar kan göras större)

Strecken neråt går till kyrkan i Öjebyn där hon gifte sig och blev begravd 1879, vid knappa 49 års ålder. Hon vilar under ett pampigt järnkors inför stenvallen vid Öjeby kyrka vid sidan av landshövdingar och andra betydande personer.

Flyttningar och levnadsplatser i Släktboken med Google Earth.

Genom att installera till Google Earth kan man visa en persons olika levnadsplatser, i tidsmässig ordning, i hela världen. Underlaget är som tidigare att man har angivit koordinater på alla platser under personens notisfält för flyttade eller levde. (i tidsmässig ordning).

1. Tag fram personen på översikten samt därefter Sverigekartan där man väljer vad som ska visas ex
2. Efter att Google Earth är anslutet klickar man på "Exportera till Google"-

Klicka på höger musknapp för att få fram rutan till vänster som skapar exporten till Google. Exemplet ovan visar sonens flyttningar inom Sverige: Västerås, Tumba, Östersund, Västerås, Uppsala, Umeå samt därefter från Sverige till Dresden, Chicago, Montreal, Philadelphia och åter till Stockholm.

För att köra en tur i släktingens spår i Google:

Först några inställningar i Google Earth (görs en gång)

Välj Alternativ i Verktöymenyn

Klicka på flik Turer.

Sätt tid mellan platser = 1 sek

Sätt paus vid platser = 5 sek

Klicka i Visa pratbubblor

Klicka INTE i Flyg längs linjer (kan ta tid)

Gör resan:

Markera personen i mappen t.v bland Tillfälliga platser

Klicka på Mapp-symbolen strax nedanför t.h. i samma panel

Ref: DIS tidning Diskulogen nr 98 sid 31-33

Högerklicka i kartan, välj Exportera till Google ...

Välj filformat: KMZ (ger en zipfil med alla bilder för gårdar och personer som också kan skickas till släktingar eller länkas till från en HTML-utskrift via lite HTML-kod i en textnotis)

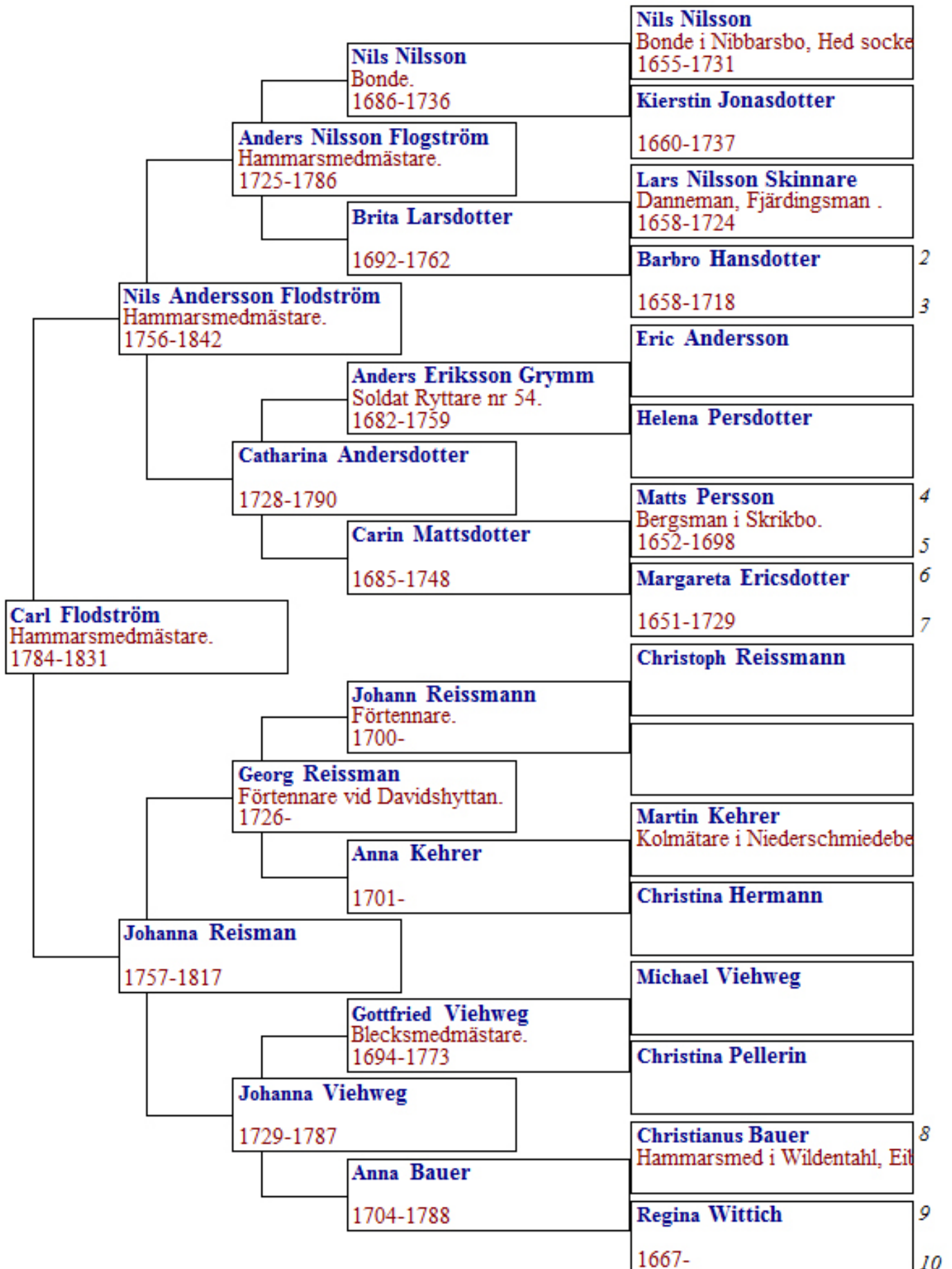
Visa på Google Earth

Klicka på symboler och linjer på kartan för att se detaljer.

Klicka på de olika komponenterna i listan med orter och händelser till vänster för Tillfälliga platser och se uppgifterna på kartan

Ex- på utskrift, sidindelad antavla

Inställningar: Generationer per sida 5, Antal rader 3, Överlappning mellan generationer 32 mm, Avstånd mellan boxar 1 mm.

Exempel på antavla i Tabellform som bilaga till "Släktboken"

Nedanstående utdrag är från antavla från min dotter. Den är på ca 480 sidor (240 dubbelsidigt tryck) Det blir en omfattande dokumentation om allt ska tryckas tillsammans med det som beskrivs i handledningen.

Nr 21 är hennes farmors farmor, Sara Margareta Johansdotter och nr 22 är farmors morfar, O A Marklund.

21 fm fm

Sara Margareta Johansdotter. Född 1848-05-01 i Lån, Sikfors, Piteå Landsförs (BD). Levde på Sjulsmark 6 i Lundgrens, Sjulsmark, Norrfjärden (BD). Död i barnsäng 1881-06-02 i Lundgrens, Sjulsmark, Norrfjärden (BD). (Barn 10, Far 42, Mor 43)

Gift 1875-04-08 med föregående ana.

22 fm mf

Olof August Marklund. Född 1855-04-20 i Låggers, Sjulsmark, Norrfjärden (BD). Levde i Låggers, Sjulsmark, Norrfjärden (BD). Död i hjärnblödning 1921-10-04 i Låggers, Sjulsmark, Norrfjärden (BD). Bonde. Enligt en "Förteckning över inträffade sjukdomsfall och utbetald sjukhjälp inom Nykterhetsfolkets Sjuk- och Begravningskassas lokalavdelning nr 592 i Sjulsmark" hade O A Marklund fått slaganfäll. Han fick ersättning med 1 krona per dag från den 11/6 1919 till den 19/9 1919, först för 19 sedan med 81 dagar. För 1920 antecknas att ersättning utgick med 100 dagar från den 11/6 till den 19/9. Slutligen för 1921 utgick ersättning mellan 19/6 till 27/9 varpå antecknas "4/10 genom döden" En bibehållen anteckningsbok anger att han 1915 betalade 85 öre per månad i premier. (Barn 11, Far 44, Mor 45)

Gift 1879-12-11 med efterföljande ana.

Nedan utdrag från "Antavlans Ortbeskrivning" Gården ägdes av ovannämnda O A Marklund. Gården har gått från far till son i oavbruten följd sedan 1623, då soldaten Laggares far anges som ägare i Landskapshandlingarna. Gården torde vara en avstyckning från en av de tre gårdar som fanns 1539.

Låggers, Sjulsmark, Norrfjärden (BD).

Gård. Gården "Låggers" som fått sitt namn efter Nils Larsson född 1635 med soldatnamnet "Laggare". Han avancerade till Rustmästare och var bl.a. kommenderad på skeppet "Rugn". X 7281175 Y 1762433.

Ett utklipp från Eniros kartor ger möjlighet att med nutida kartor ange var olika orter ligger. I en del fall finns inte längre anfädernas bostadsplatser kvar. Nedan kan man se var Hans Perssons Bovallen ligger, ca 650 meter norr om Heds kyrka, mellan vägarna till Karmansbo/Skinnskatteberg och Färna/Ludvika.

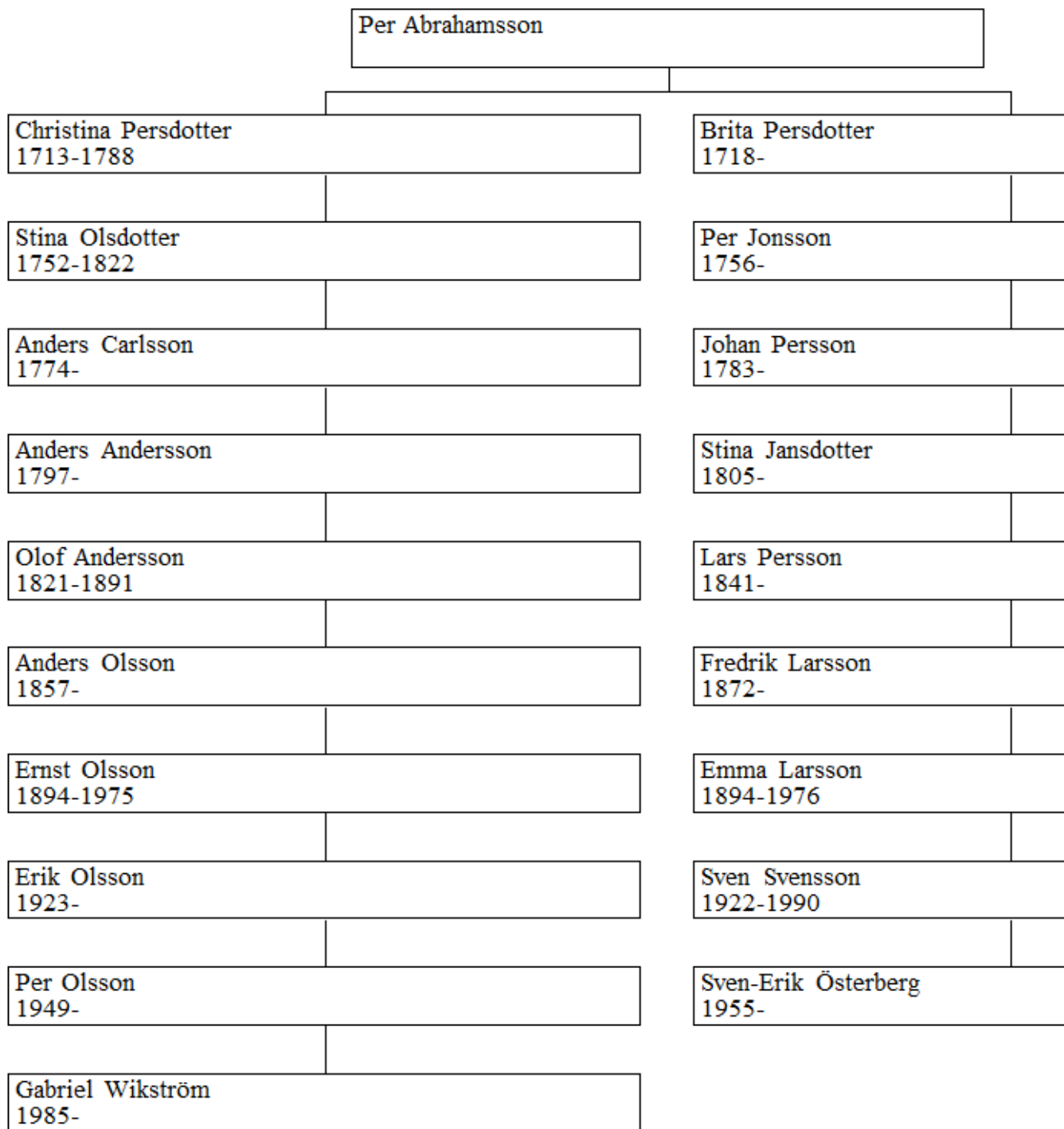
Den äldsta kartan över Bovallen är från 1750. (Lantmäteriets historiska kartor T17-5:1 Heds socken Bovallen nr 1 Geometrisk avmätning 1750)

När kartan upprättades 1750 bodde Hans i Bowallens sonsons son på gården. Ena hälften av byns mark ägdes av Nyhammars bruk. Vem som äger den andra hälften anges inte i beskrivningen, men det fanns bara Erik Nilsson dvs sonsons sonen där.

Byns totala areal är 161 tunnland och 10 kappland dvs ca 80 hektar. A tillhör Nyhammars åboen och B tillhör den andra åboen, Erik Nilsson dvs tidigare nämnda Hans Perssons sonsons son.

Hustomter och åker (A) 12 tunnland 14 kappland (B) 8 tl 25 ½ kl, Ängsmark (Gemensamt) 42 tl 22 ½ kl, Skogen (Gemensamt) 92 tl 2 kl och Dagsverkstorp (Nyhammars) på 5 tl 3 kl.

I norr gränsar Bovallen, enligt kartan mot Bysala, i öster Prästgårdens ägor, i söder Nyhammar och i väster Bäck. Nyhammar är inte angiven på kartan från Eniro men hammaren (smedjan/bruket) låg vid ån någonstans inom den andra rektangeln.

Man kan även med hjälp av Disgenprogrammet visa släktskap mellan olika personer. I detta ex. kan man se att Sven-Erik Österberg är 9:männing med SSU-ordf. Gabriel Wikströms far.

Gabriel är född i Riddarhyttan, Skinnskattebergs kommun, där Sven-Erik varit politiskt aktiv, bl.a. kommunalråd och kommunstyrelsens ordförande

Deras gemensamma anfäder är Per Abrahamsson, bonde i Knäppmora, Gunnilbo.

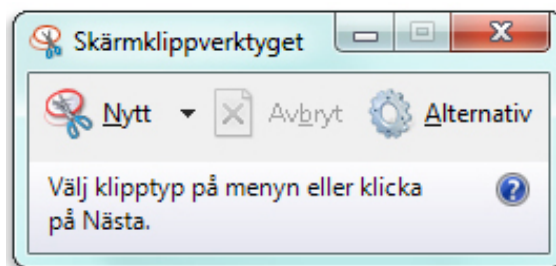
Hur sammanställer man det hela till en släktbok?

Vilket program man använder för att sammanställa "Släktboken" är antagligen en smaksak, eller vilket dataprogram man kan bäst. Själv använder jag mig av PowerPoint för att lägga in boxar, fotografier, kartor, kopior av dokument och egenproducerad text. Programmet har även flera olika alternativ på pilar, rektanglar och figurer som lättar upp framställningen. Dessutom stora möjligheter att få material förtydligat med många färgalternativ.

Det inledande materialet skrivs ut i liggande format enkelsidigt tryckt och i färg. Efterföljande material dvs själva släktforskningen, i tabellform, skrivs ut i stående format och svartvitt. Allt bind ihop som ringpärm.

De olika materialen klipps ut med hjälp av datorns skärmlippsverktyg. Man kan även göra skärmdumpar (Print Screen) som bearbetas/förbättras i ett bildbehandlingsprogram ex. Photoshop.

Klippverktyget finns i de senaste av Windows operativprogram - Vista etc.

Att arbeta med Mantalslängder och Landskapshandlingar.

År 1627		
Fast placering		
Ingel Abrahamsson	44	10,5%
Olof Jonsson	12	2,9%
Olof Olsson	40	9,6%
Nils i Sunden	10	2,4%
Mårten Olsson	40	9,6%
Johan Olofsson	120	28,7%
Jon Persson	52	12,4%
Nils Larsson	16	3,8%
Lars Persson	14	3,3%
Jon Ersson	16	3,8%
Stefan Larsson	12	2,9%
Anders Stefansson	6	1,4%
Lars Olofsson	16	3,8%
Jon Persson	20	4,8%
	418	

År 1623		
Omlacerade		
Abraham Persson	5	9,7%
Jöns Jonsson	5	9,7%
Hustru Elisabeth	5	9,7%
Nils i Sunden	2	3,9%
Mårten Olsson	4	7,8%
Olof Mårtensson	8	15,5%
Per Ersson	3	5,8%
Nils Larsson	3	5,8%
Lars Persson	2,5	4,9%
Jon Ersson	5	9,7%
Stefan Larsson	4	7,8%
Per Andersson	5	9,7%
	51,5	

Exemplet till vänster är två mantalslängder från 1600-talet. Arbetet gick ut på att försöka fastställa Liza Marklunds stamfader.

Hennes farfars farfars farfars farfars farfar far är Lars Olofsson. Han nämns första gången 1627 i en Jordebok. Skatten är i omräknad till varje skattskyldigs procentuella andel.

Mellan 1623 och 1627 finns endast uppgift om hela byns skatt.

Lars Olofsson kan vara en son till Olof Mårtensson. Det finns dock många med patronymikonet Olofsson år 1627. Dessutom har Johan Olofsson den största andelen.

Man kan därför sannolik inte längre bakåt än till 1627 - vad gäller stamfädern. Däremot för andra anfäder.

Den äldsta lantmäterikartan för Porsnäs 12 eller Pålmark är från 1643, med hustru Brita som ägare. Hon var Lars Olofssons hustru. Lizas stamfars gård, nedan, användes i filmen Jägarna och nedbrändes i slutsenen.

Inbunden bok

Till vänster är boken lagd i den s.k. "Lindbäckslådan". Ryggsidan läggs nedåt mot en justerbar plastskiva och ena sidan mot en metallskena. (Bilderna saknar ett dubbelvikt A4-ark som ska ligga på bägge sidor och som klistras mot pärmen.)

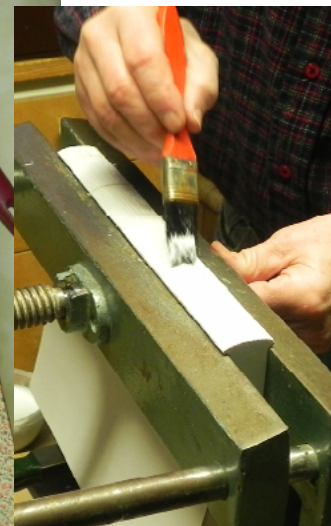
Därefter spänns materialet fast med en metallskena som bilden till höger visar. Lindbäckslådan vänds och plastskivan viks bakåt.

Ett par centimeter av materialet är nu möjligt att vika åt bägge hållen. Kistret påförs och boken böjs åt bägge hållen. Klistret kommer på så sätt några m.m. in på pappret och inte bara på papprets kant.

Efter klistringen placeras förstärkningsbindor på bakkanten och en bit in på sidan, vilket förstärker hållbarheten. Efter klistringen sätts allt i press under några timmar. (natten)

Efter att man skurit till pärmens hårdpapp till lämplig storlek, som ses ovan, sätts allt ihop med hjälp av utrustningen nedan.

Klistringen nedan till höger är en bunden bok med rundad rygg, som den som beskrivs på nästa sida. Dessa är det mera jobb med, än med limbundna böcker.

Släktbok med hårda pärmar.

En tidigare gjord Släktbok över Rut och Erik Pettersson i Västerås, har bundits in på ett enklare sätt än den som kort beskrivs. Processen är omfattande men kan kort beskrivas enligt bifogade bilder från en handbok i bokbinderi.

1. De tryckta arken som utgör material till boken läggs in i en häftlåda. Arken binds fast runt de tre bindgarnssnören som kommer att hålla ihop boken.

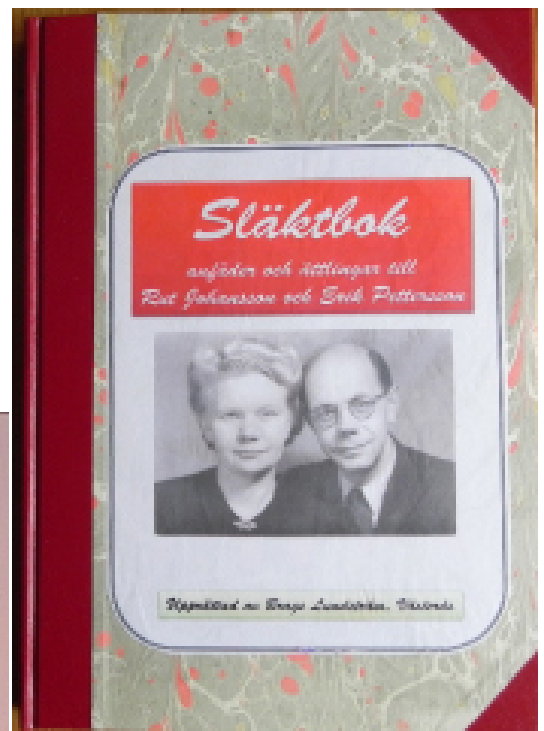
2. Bindgarnen klipps av och splittras samt klistras fast i de omgivande yttre arken, utan tryck. Snöret får en solfjäderform som inte skapar upphöjning av arket.

3. "Kapitälband" och "Lösrygg" sätts fast. Därefter klipps eller skärs två hårda pappskivor till, vilka utgör bokens pärm. De ska vara något högre och bredare än bokens ark. (Som man kan se i alla böcker) Skivorna klistras fast på det yttersta arket. Mot ryggen ska finnas ett mellanrum motsvarande pappskivans bredd för att kunna vika upp den färdiga pärmen.

4. De fyra hörnen förses med ett kraftigare material benämnt "pluvius" som klistras fast. Samma förfarande sker med ryggen som även viks ca 20 mm över kanten.

5. Pärmappret klistras fast och viks in över kanten.

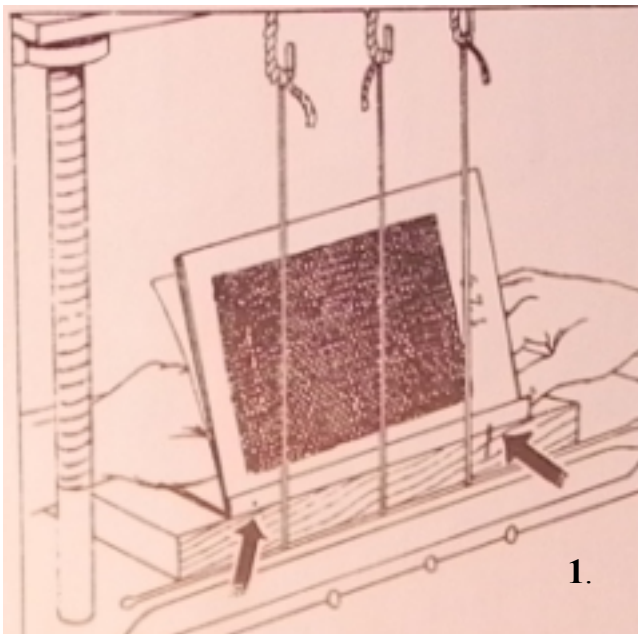
Framsidan kan förses med foto av de/den som boken utgår från. Den är utskrivet på färgskrivare, påklistrad var-efter "fixativ" påförts.

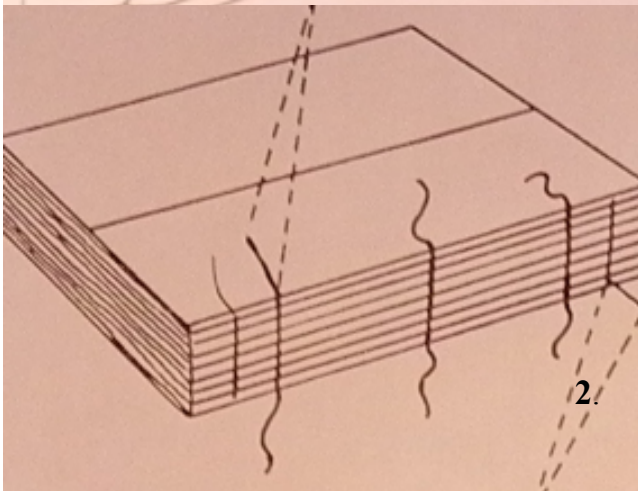
Vid köp av denna skrift ingår personlig handledning/hjälp.

Mail: brage.lundstrom@telia.com

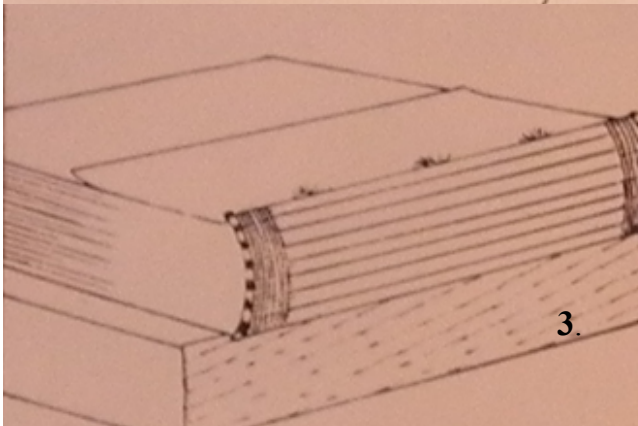
Hemsida: www.bragelundstrom.se

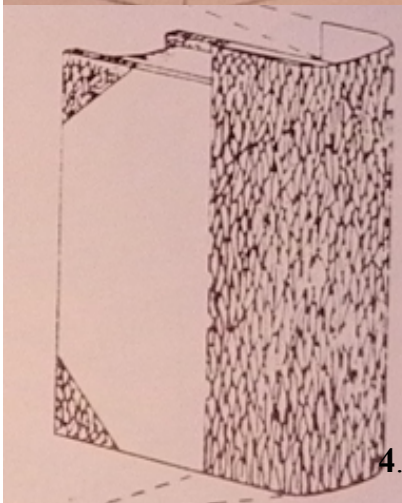
1.

2.

3.

4.

5.